



# Starteren

Nr 1 - 49 årgang

Organ for idrettsklubben Start

Mars 1995

**Intervju  
med  
Erik R.  
Pedersen**

Side 10 - 11

**Fantastisk  
rednings-  
aksjon**

Side 12 - 13

**Spennende  
nykommere**

Side 11

**To fotball-  
skoler i år**

Side 9



## Formann med visjoner

*- Selv om mye av tiden siden det nye styret ble valgt inn har gått med til dagsaktuelle saker, håper jeg vi om ikke så lenge kan konsentrere oss om det mer langsiktige arbeidet i klubben. Sentrale stikkord i så måte er å knytte videre kontakter til fotballen på Sørlandet, og satse videre på det sportslige, både hva angår topp og bredde. Det er Starts nye formann Odd Skuggen som sier dette.*

Side 4 - 5

# Kai Eriksen

## - ny oppmann

Han har vært tilknyttet Start i en årrekke, som oppmann, materialforvalter, utstyrsansvarlig og vaktmester. Etter en periode "bare" som vaktmester, har Kai Eriksen takket ja til å bli A-lagets nye oppmann for sesongen 1995.

For mange er det en selvfølge at alt fungerer som det skal i Starthallen, at utstyr blir kjøpt inn og at den enkelte spiller har det som trengs for å kunne trene og spille kamper.

Men det ligger mange timers forberedelser og arbeid bak. Kai Eriksen er en av Startas solide støttespillere, en fyr som ville blitt sårt savnet om han ikke var der.

Under Startas storhetstid på 70- og på begynnelsen av 80-tallet var Kai med som oppmann. Han hadde samme jobb utover på 80-tallet, og bestemte seg for et par sesonger siden å ta en liten pause.

Skjønt pause. Parallellt med jobben som oppmann har Kai i en årrekke fungert som vaktmester i Starthallen, alltid smilende, alltid imøtekommende, alltid hjelpsom.

Da Bjørn Ravnevang ønsket å ta seg en pause som oppmann for A-laget etter forrige sesong, ble Kai spurt om å ta på seg vervet. Det takket han ja til. Dermed skal Kai i sesongen 1995 ha ikke mindre enn fire verv, som vaktmester i Starthallen, som utstyrsansvarlig, som materialforvalter og som oppmann.

Vi ønsker Kai lykke til, og takker så mye for all god hjelp.

Vet du at...



– som en takk til alle som var med i forbindelse med kronerullingene, har Start valgt å dele ut fem sesongkort. Trekningen blant alle bidragsyterne, førte til at Gordon Tønnessen i Søgne, Jens Slottet fra Finsland, Kjell Uleberg fra Hornnes, Ståle Vennesland og Vidar Rasmussen, de to siste fra Kristiansand, ble trukket ut som vinnere. De fem får alle hvert sitt sesongkort for 1995-sesongen.

# VM-deltakelsen gav store inntekter

Norges VM-deltakelse gav Norges Fotballforbund inntekter på 16 millioner kroner. Det meste gikk NFF's vei i fotballåret 1994.

NFF's regnskap viser at inntektssiden økte med hele 53 millioner kroner i 1994 sammenlignet med 1993. Totale inntekter beløp seg dermed til 170 millioner kroner. Et millionunderskudd i 1993 ble snudd til et overskudd på 3,2 millioner kroner. Målet om et overskudd på ti millioner kroner i VM-året ble ikke nådd.

Selve deltakelsen i fotball-VM gav NFF inntekter på 16 millioner kroner. I tillegg kom salget av medierettighetene som økte fra åtte millioner kroner i 1993 til 20 millioner kroner i 1994.

Inntektene fra sponsorer, reklame og andre markedsiltak økte med noe over 30 prosent, til 65 millioner kroner.

## Tredoblet inntektene på syv år

NFF har de siste årene utviklet seg til å bli en storbedrift her hjemme, ikke minst takket være landslagets gode resultater. Tar man utgangspunkt i regnskapsåret 1988, omsatte NFF for 45 millioner kroner. Syv år senere er altså omsetningen tre ganger høyere.

Mye av inntektene kommer fra landskampene på Ullevaal Stadion. Men de mange markedsavtalene som NFF har gående gir også gode inntekter. Regnska-

pet viser ellers at NFF fikk 9,6 millioner kroner i inntekter fra Norsk Tipping og 20,1 millioner kroner i medieinntekter (NRK, TV2, etc.)

I løpet av 1994 har NFF styrket soliditeten kraftig. Ved årsskiftet 1994/95 hadde NFF en egenkapital på 20,6 millioner kroner, mot 15,5 millioner kroner ved årsskiftet 1993/94.

## Gyldne bonuser

1994 ble også et gyldent fotballår for landslagsspillerne. De som spilte alle kampene fikk over 400.000 kroner i bonuser og lønn. Regnskapet for 1994 viser en samlet utbetaling til landslagsspillerne på 6,1 millioner kroner, og 5,1 millioner kroner fra VM-deltakelsen alene. Det betyr i praksis at landslagsspillerne samlede inntekter og bonuser ble tredoblet fra 1993 til 1994.

Regnskapet for 1994 viser ellers at NFF i fjor brukte 11,2 millioner kroner på elitesatsingen i Norge og 5,9 millioner på talentutvikling. Regnskapet viser også at NFF tilsammen brukte 36,1 millioner kroner på samtlige landslag under ett: A-landslaget menn og kvinner, U21/OL, G15-G19 landslagene, jr15-jr18 landslagene og U20 for kvinner.

Omring 11 millioner kroner er inntektsført fra cupen (Norgesmesterskapet) mens Tippeligaen bidro med 7,1 millioner kroner i totale inntekter.

## Starteren

Redaktør: **Odd Ivar Eidsaa** 38 16 73 55  
Før. fører: **Erik Geelmuyden** 38 09 60 91  
Medarbeidere:  
**Egil Tørvussen** 38 03 18 63  
**Svenn Ødegaard** 38 09 60 91

Sats og trykk:  
**R. Stav Johanssen Trykkeri A/S**

## Administrasjonen

Daglig leder: **Erik Geelmuyden** 38 09 60 91  
38 09 83 61  
Sekretær: **Elisabeth Tallaksen** 38 09 60 91  
Vaktmester: **Kai Eriksen** 38 09 60 91  
Trener:  
**Erik Ruthford Pedersen** 38 09 60 91  
38 02 35 11  
**Brede Skistad:** 38 04 04 39

Starthallen, Marviksveien 94,  
Postboks 1533, Valhalla  
4602 Kristiansand S. 38 09 60 91

## IK Startas ledelse

Klubbformann: **Odd Skuggen** 38 02 30 70  
38 04 53 73

Nestformann:  
**Terje N. Johanssen** 38 02 11 21  
38 01 44 06

Økonomiansv.:  
**Tore Heidenreich** 38 02 91 00  
38 09 26 17

Fotballformann:  
**Helge Henriksen** 38 02 39 92  
38 09 67 11  
Juniorformann: **Kjell Årikstad** 38 02 95 36  
38 09 44 20

Håndballformann:  
**Marianne Strømstad** 38 07 28 00

Hallkomitéformann:  
**Bjørn Berthelsen** 38 01 10 80

Seniorklubbformann:  
**Stein Urstad** 38 09 64 88

1. styremedlem:  
**Øyvind Kittelsen** 38 01 45 00

2. styremedlem: **Helge Haugen** 38 02 27 80

3. styremedlem: **Kjell Bentestuen** 38 07 03 11

1. vararepresentant: **Helge Breilid** 38 09 71 43  
2. vararepresentant:  
**Thomas Stav Johanssen** 38 09 68 10

# Eliteturnering for juniorer i Sørlandshallen

I midten av mars står Start som arrangør av en eliteturnering for juniorlag. Jan Erik Pedersen forteller at målet er at turneringen skal bli en fast årlig foreteelse.

Turneringen går av stabelen lørdag 18. og søndag 19. mars. I eliteturneringen har Rosenborg, Lyn og Bryne takket ja til å bli med. Også Start stiller lag i eliteturneringen.

- Jeg vil på det varmeste anbefale turneringen for publikum. Det blir en turnering med høyt nivå, hvor Rosenborg og Lyn jo var finalister i cupfinalen for juniorer forrige sesong, forteller Jan Erik Pedersen som har arbeidet med å få turneringen i gang.

- Målet vårt er at turneringen skal bli en fast årlig foreteelse. Derfor vil vi allerede om kort tid ta kontakt med klubber som IFK Göteborg, Aalborg Boldklub, Randers Freja og andre, for å invitere dem til Kristiansand i midten av mars, sier Pedersen.

- I tillegg til eliteturneringen, skal vi også arrangere en vanlig juniorturnering. Her har klubber som MK, Vindbjart,

Randesund, Donn og Vigør takket ja til å bli med, opplyser Pedersen.



- Jeg vil på det varmeste anbefale juniorturneringen i Sørlandshallen 17. og 18. mars, opplyser Jan Erik Pedersen.

# Mykland med til OL?

Erik Mykland, Sigurd Rushfeldt og Geir Frigård kan alle delta på Norges lag dersom Norge kvalifiserer seg til OL-sluttspillet i Atlanta i 1996.

I den kommende OL-turneringen blir det nemlig lov for hver deltakende nasjon å bruke tre spillere som er over 23 år. Dette var prisen som den internasjonale olympiske komité måtte betale i en avtale med det europeiske fotballforbundet, for å ta opp kvinnefotball som offisiell idrett ved lekene i 1996.

Regelendringen vil vekke til stor debatt - og forvirring, omkring fotballens status, etter at det europeiske fotballforbundet UEFA jo har bestemt at regelen om å benytte tre spillere over 23 år ikke skal gjelde i kvalifiseringskampene. Her må det enkelte land bare benytte spillere som er under 23 år.

# Fire startere med i VM-satsingen

To av Starts nåværende spillere og to spillere med fortid i Start er med i Norges Fotballforbunds storsatsing mot VM-sluttspillet i 1998.

Erik Mykland og Frode Olsen er med, sammen med Frank Strandli og Tommy Svindal Larsen. Siden i fjor er listen supplert med Geir Frigård, Claus Lundekvam og Sigurd Rushfeldt.

Disse supplerer listen hvor spillere som Mons Ivar Mjelde, Runar Berg, Tore André Flo og Bjørn Tore Kvarme kom med i fjor.

## 36 spillere

I satsingen fram mot VM-sluttspillet i 1998, har NFF nominert 36 spillere som alle vurderes som potensielle spillere når Norge skal i gang med kvalifiseringskampene.

Tidligere har 51 spillere vært med i "Prosjekt VM-98". Prosjektet innebærer at NFF etter hver sesong reduserer antallet spillere som skal satses på.

- Den første "troppen" var basert på prestasjonene på de ulike landslagene. Nå har vi endret "optaksreglene" noe slik at vi også har tatt hensyn til den enkelte spillers innsats for sine respektive klubblag. Det samme skjedde i fjor da 44 spillere var med, opplyser Even Pellerud, som er en av de hovedansvarlige bak prosjektet.

Fra i fjor er spillere som Per Ove Ludvigsen

hos Brann, Jon Knudsen som representerte Lillestrøm og Lyn forrige sesong, Sogndals Harald Lødemel, Lillestrøms Jan Ove Pedersen, Tromsøs Steinar Nilsen, Branns Gunnar Norebø, Vidars Trygve Nygård, Tromsøs Morten Pedersen, VIF Fotballs Dag Riisnæs, Vikings Kenneth Storvik og Sogndals André Ulla ute av listen.

Han legger til at en av hovedmålsetningene med prosjektet er å gi aktuelle spillere en inspirasjon og en forsikring om at dersom de satses seriøst vil mulighetene for å bli de spillerne som Egil Drillo Olsen satses på i fremtiden, være mer enn gode.

## Mange forandringer

På listen over de som ikke ble med i fjor var Tore André Dahlum, Claus Eftevaag, Espen Daland, Per Egil Swift og Odd Arild Skonhoft. Men også Einar Rossbach, Geir Hasund, Sindre Eid, Branns Morten Brandsdal, Jervs Terje Henriksen, Orkdals Arnt J. Tanem, Kongsvingers Hai Ngoc Tran, Moldes Tarje Nordstrand Jacobsen og Kent Bergersen ble vraket.

Start-keeper Frode Olsen ble i fjor med på listen over de syv nye, som i tillegg til Frode var Bjørn Tore Kvarme, Tore André Flo, Geirmund Brendesæther, Runar Berg, Mons Ivar Mjelde og Per-Ove Ludvigsen.

Deltakerne i Prosjekt VM-98 må føre tre-

ningsdagbok, være med på en god del tester, og stille på noen samlinger i løpet av året.

Troppen til Prosjekt VM-98 består i dag av følgende spillere, nevnt i alfabetisk rekkefølge:

Henning Berg fra Blackburn, Runar Berg fra Bodø/Glimt, Geirmund Brendesæther fra Brann, Åsmund Bjørkan fra Bodø/Glimt, Stig Inge Bjørnebye fra Liverpool, Lars Bohinen fra Nottingham Forest, Harald Brattbakk fra Rosenborg, Dan Eggen fra Brøndby, Tore André Flo fra Tromsø, Geir Frigård fra Lillestrøm, Frode Grodås fra Lillestrøm, Thomas Hafstad fra Tromsø, Alf Inge Håland fra Nottingham Forest, Ronny Johnsen fra Lillestrøm, Bjørn Tore Kvarme fra Rosenborg, Øyvind Leonhardsen fra Wimbledon, Claus Lundekvam fra Brann, Mons Ivar Mjelde fra Austria Wien, Arne Vidar Moen fra Tromsø, Thomas Myhre fra Viking, Erik Mykland fra Start, Roger Nilsen fra Sheffield United, Frode Olsen fra Start, Tore Pedersen fra Sanfreccce Hiroshima, Kjetil Rekdal fra Lierse, Petter Rudi fra Molde, Sigurd Rusfeldt fra Tromsø, Ståle Solbakken fra Lillestrøm, Sander Solberg fra Viking, Tom Kåre Staurvik fra Rosenborg, Frank Strandli fra Brann, Ole Bjørn Sundgot fra Molde, Tommy Svindal Larsen fra Stabæk, Egil Ulfstein fra Viking, Egil Østenstad fra Viking, Gunnar Aase fra Viking.

# Formann med vis

Av Odd Ivar Eidsaa

*- Mye av tiden siden det nye styret ble valgt har gått med til å sette oss inn i aktuelle saker og legge et økonomisk løp for den videre driften. Budsjettforslaget for 1995 som det forrige styret utarbeidet, er et godt instrument i så måte. Selv om mye av tiden har gått med til dagsaktuelle saker, håper jeg vi om ikke så lenge kan konsentrere oss om det mer langsiktige arbeidet i klubben. Sentrale stikkord i så måte er å knytte videre kontakter til fotballen på Sørlandet, og satse videre på det sportslige, både hva angår topp og bredde. Det er Start's nye formann Odd Skuggen som sier dette.*

Siden det nye styret ble valgt inn på Start's årsmøte i februar, har det vært ekstraordinært mye arbeid å ta fatt i. Det har vært mange saker å sette seg inn i: Poengstraffen som Norges Fotballforbund har ilagt Start og aktuelle spilleroverganger hvor Pål Lydersen-saken står sentralt, er bare to eksempler i så måte. Pågangen fra pressen har også vært stort.

Det styret nok har brukt mest tid på, er å sette seg inn i de økonomiske forhold og få en best mulig oversikt.

Sesongen 1994 var en av få sesonger de siste åtte-ti årene hvor Start har gått med overskudd. Tallenes tale viser at Start har en negativ egenkapital.

## Må øke inntektene

Trenden med underskudd må snus. Skuggen viser til at det forrige styret ryddet opp i mange økonomiske forhold og utarbeidet et budsjett for 1995 som er et godt styringsinstrument i det videre arbeidet.

- Skal Start ha overskudd i sine regnskaper i årene som kommer, må inntektsiden øke, samtidig som klubben er forsiktig med utgiftene, understreker Skuggen.

Det forrige styret kom i følge Skuggen et godt stykke på vei. Sponsorinntektene ble økt hvert av de fire siste sesongene. En økning ligger det også an til i år. Likevel er Start sårba-

re for svingninger i publikumsfremmøtet på hjemmekampene.

Start har for 1995 budsjettet med samlede inntekter på cirka 12 millioner kroner. Nærmere halvparten av beløpet er publikumsinntekter, nærmere bestemt 5,3 millioner kroner, mens det er budsjettet med 4,9 millioner kroner i sponsor- og reklameinntekter.

## Større uavhengighet

- Det jobbes godt i klubben. Markedsavdelingen vil også i 1995 øke inntektene. Det er et satsingsområde for oss å fortsette trenden. Sånn sett ligger vi godt an. Markedsavdelingen har nemlig flere nye inntektsbringende tiltak på beddingen, forklarer Start-formannen.

- Målet på sikt må være at sponsor- og reklameinntektene, samt andre utenomsportslige tiltak vil bidra med godt over halvparten av Start's samlede inntekter.

- Da blir Start mer uavhengige av fremmøtet på hjemmekampene, og det vil bli lettere å planlegge klubbens samlede arbeid på sikt.

- Når det er sagt, er det likevel et mål for oss å kunne trekke flere folk til Stadion, legger han til.

Med flere innenfor portene på en hjemmekamp vil flere besøke kioskene, flere kjøper programmer og flere vil kjøpe supporterutstyr. Større

fremmøte vil også gjøre Start mer interessante for sponsorene.

## Penger på bok gir økt økonomisk handlefrihet

Start hadde ved årsskiftet en negativ egenkapital på nærmere en million kroner. Likviditetssituasjonen var heller ikke god. Med overskudd på driften i tiden som kommer, kan målet bli innfridd om å få en positiv egenkapital.

Odd Skuggen ønsker ikke å bruke en forventet økt økonomisk handlefrihet til kun å kjøpe etablerte toppspillere. Med overskudd på driften, og penger på bok, kan Start satse slik klubben ønsker på både bredde og topp.

Skuggen viser til at det er dyrt å kjøpe etablerte spillere. En eller to kan nok komme inimellom når treneren ønsker det, men hovedmålet må være å sikre tilgangen av nye spillere gjennom det arbeidet som drives i junioravdelingen.

## Samarbeid, samarbeid, samarbeid

- Mulighetene for å kunne satse på bredden, fra minigutter til siste års juniorer, var en av årsakene til at jeg takket ja til vervet som Start's formann. Et annet viktig forhold i så måte er at Start er landsdelens lag. Det bør således være naturlig at Start også i fortsettelsen kan være en rekrutteringsklubb for regionale spillere.

Skuggen viser i denne sammenhengen til at i seniorstallen for 1995 finnes det spillere blant annet fra Risør, Grimstad, Kvinesdal og Mandal, i tillegg til alle de som startet sine karriere for andre Kristiansandsklubber, men som valgte å gå til Start da de mente tiden var moden for det.

Det er viktig for Start's nye formann å kunne fortsette å ha gode forbindelser til de andre klubbene på Agder.

- Et samarbeid begge veier er med på å bidra til å holde entusiasmen

# joner



*Satsingen på både topp og bredde er sentrale oppgaver for det nye styret med formann Odd Skuggen i spissen.*

oppe for fotball på hele Sørlandet, understreker Skuggen.

Og nettopp samarbeid preger mye av det arbeidet som det nye styret har lagt opp til. Skuggen opplyser at man vil invitere det forrige styret til samtaler.

- Det er ikke slik at det nye styret skal snu opp ned på alt. Det er mye å lære, mye å sette seg inn i. Derfor må vi samarbeide og trekke lasset sammen. Det kan ingen klare alene, heller ikke det nye styret, er Skuggens klare tale.

Gode og oversiktelige samarbeidsforhold er viktige ovenfor alle involverte parter i klubben. Skuggen opplyser at det vil bli lagt opp til jevnlig møter med spillerne for å kunne få og gi informasjon begge veier.

- Det er mange folk i Start som gjør en fenomenal innsats. Jeg håper styret kan bli en inspirasjon for de som jobber for klubben. Start drives ikke av noen få valgte. Fordi klubben er avhengig av så mange for å kunne drive slik man gjør, er det viktig med god kontakt, sier Skuggen.

- Vi er også avhengig av en god presse. Derfor vil vi ta et initiativ for

å kunne møte den lokale pressen og informere om hva hvilke forventninger vi som klubb har. Det er også viktig å få vite hvilke innfallsvinkler og hvilke forventninger pressen har til Start, avslutter Starts formann Odd Skuggen.

## Vet du at...



- Start-spillerne Helge Bjønnsaas, Erik Mykland og Frode Olsen var alle med da landslaget i begynnelsen av november møtte et lag fra Stor-Oslø til treningskamp på Ullevaal Stadion. Norge vant kampen 4-1. Noen dager tidligere møtte Norge Rosenborg i en treningskamp. Norge vant 2-0 etter scoringer av Gunnar Aase og Geir Frigård. På Norges lag spilte Helge Bjønnsaas, mens Erik Mykland meldte forfall til denne kampen.



## Cupen solgt

Norges Fotballforbund (NFF) har solgt Norgesmesterskapet i fotball for menn, kvinner og juniorer. Avtalen er inngått med en amerikansk leskedrikkprodusent og sikrer klubbene millioninntekter i årene som kommer, både direkte og indirekte.

Avtalen gjelder for fire år med opsjon på to perioder á fem år. I kjølevannet av avtalen skal den amerikanske leskedrikkprodusenten også presentere en ny cup, nærmere bestemt Minicup for jenter og gutter opp til 13 år.

Sammen med leskedrikkprodusenten skal NFF lansere en Skrapelodd, hvor de 1.844 klubbene tilknyttet forbundet får anledning til å selge skrapelodd. Loddene går for 20 kroner og hver klubb vil sitte igjen med 12 kroner per solgte lodd.

I tillegg til de inntektene som ligger ved salg av skrapelodd, vil klubbene få seg tilført minimum 1.720.000 kroner per år. Pengene skal fordeles på de klubbene som deltar i cupen.

Fra før av har NFF en sponso-  
ravtale med Norsk Tipping vedrørende Tippeligaen. Denne avtalen er større både hva angår omfang og inntekter enn det tilfellet er med den nye cupavtalen. Likevel ligger ikke den nye sponso-  
ravtalen noe tilbake for avtalen med Norsk Tipping, ettersom intensjonen i denne nye avtalen mer er som en gjensidig samarbeidsavtale.

Avtalen med den amerikanske leskedrikkprodusenten er likevel ikke helt problemfri. Norges Idrettsforbund (NIF) vil se om avtalen er i samsvar med NIFs regelverk. Hvis NIF kommer til at avtalen bryter med regelverket, må avtalen reforhandles.

# Valgkomitéens innstilling fikk årsmøtets støtte

*Det er ikke bare representantene til Start's hovedstyre som årsmøtet i Start velger. Det ble alt i alt foretatt valg til 17 ulike styrer og råd. Årsmøtet i Start valgte å følge valgkomitéens innstilling fullt ut.*

## SLIK FALT VALGENE UT:

### Hovedstyret:

Formann:	Odd Skuggen	1 år ny
Nestformann:	Terje Normann Johanssen	2 år ny
Fotballleder:	Helge Henriksen	1 år ny
Økonomileder:	Tore Heidenreich	2 år ny
1. styremedlem:	Øyvind Kittelsen	1 år ny
2. styremedlem:	Helge Haugen	2 år ny
3. styremedlem:	Kjell Bentestuen	1 år ny
Juniorleder:	Kjell Årikstad	1 år ny
Håndballeder:	Marianne Strømstad	1 år gj.valg
Form.hallstyret:	Bjørn Berthelsen	1 år ny
Formann seniorkl.:	Stein Urstad	1 år ny
1. vararep.:	Helge Breilid	1 år ny
2. vararep.:	Thomas Stav Johanssen	1 år ny

### Revisorer:

Junioravd.:	Aug. Andersen	1 år gj.valg
Håndballavd.:	Einar Hagen	1 år gj.valg
Seniorklubben:	Einar Hagen	1 år gj.nvalg
Hallstyret:	Einar Hagen	1 år gj.valg
Damekomitéen:	Einar Hagen	1 år gj.valg

### Junioravdelingen:

Formann:	Kjell Årikstad	1 år ny
Nestformann:	Nils O. Skjærli	1 år ny
Sekretær:	Bjørn Terje Karlsen	2 år ny
Kasserer:	Kjell Svendsen	2 år gj.valg
Styremedlem:	Ole Petter Mortensen	2 år ny

### Håndballavdelingen:

Formann:	Marianne Strømstad	1 år gj.valg
Nestformann:	Astrid Ruud	1 år ikke på valg
Sekretær:	Gretha Birkeland	1 år ikke på valg
Kasserer:	Inger Knudsen	2 år ny
Styremedlem:	Hege Ose	2 år ny
Styremedlem:	Terje Søvik Hansen	1 år ikke på valg

### Hallstyret:

Formann:	Bjørn Berthelsen	1 år ny
Nestformann:	Per Langeland	1 år ny

Sekretær:	Agnete Eftevaag	2 år ny
Styremedlem:	Synnøve Damsgaard	1 år ikke på valg
Styremedlem:	Arvid Knudsen	2 år ny

### Seniorklubben:

Formann:	Stein Urstad	1 år ny
Nestformann:	Terje Bakke	1 år ny
Sekretær:	Øystein Kristensen	2 år ny
Kasserer:	Cay Ljosdal	1 år ikke på valg
Styremedlem:	Bjørn Bergstøl	2 år ny

### Damegruppe:

Oppnevnes av styret

### Starteren:

Oppnevnes av styret

### Idrettsmerkekomitéen:

Adolf Arntsen	1 år gjenvalg
Asta Johannessen	1 år ny

### Lovkomité:

Knut Myhre	1 år gjenvalg
Rolf Andresen	1 år gjenvalg
Erik Svendsen	1 år gjenvalg

### 11. Arkivar

Egil Torjusen	1 år gjenvalg
---------------	---------------

### Utdanningskontakt:

Jan Erik Pedersen	1 år ny
-------------------	---------

### Representanter til NFF- og AFK-ting:

NFF:	Formann
	Fotballleder
	Varamedlem: Medlem av Sportslig Utvalg

### Representanter til VAIK-ting:

Oppnevnes av styret

### Representanter til IKU:

Formann
Nestformann
Styremedlem

### Valgkomité:

Medlem:	Aug. Andersen	1 år ny
medlem:	Tor Arne Mjølund	1 år ny
Medlem:	Sturla Svendsen	1 år ny

## Fortjent honnør til Kenneth Fjelde og Bjørn Ravnevand

Bjørn Ravnevand og Kenneth Fjelde ble begge tildelt Start's erkjentlighetspokal på klubbens årsmøte.

Kjell Rosenberg som overrakte erkjentlighetspokalen til hver av de to, viste til det solide stykke arbeid som både Fjelde og Ravnevand har gjort for Start.

Start er avhengig av innsatsen til en rekke personer for at driften av klubben blir best mulig. Ravnevand har i mange sesonger bekledd ulike verv. I 1994-sesongen var han oppmann for A-laget, et av mange verv som Ravnevand har takket ja til.

Som oppmann har Ravnevand hatt ansvaret for å arrangere

Start's reiser til bortekampene og sørge for at den praktiske kabalen går opp.

Rosenberg fremholdt det gode arbeidet som også Kenneth Fjelde har gjort for Start i tiden som ligger bak, hvor Fjelde utad blant annet fikk mye skryt for måten han loset forhandlingene med Erik Mykland i havn på i vinter.

- Vervet som fotballeder har tatt mye tid, ofte på bekostning av familien. Jeg håper erkjentlighetspokalen som dere begge får kan være en inspirasjon slik at Start på sikt kan få dra nytte av deres erfaring og dyktighet senere, slo Kjell Rosenberg fast.

# Erik Stallemos tale til I.K. Starts årsmøte



Vi er nå inne i et jubileumsår. Om det blir et jubelår som det vi opplevde i 1980 da klubben fylte 75 år kan vi bare håpe på, men jubilanten Idrettsklubben Start fyller i allefall 90 år den 19. september.

Det er vel neppe noen som tør påstå at det er en nittiåring i sin aller beste form, men det er i allefall en nittiåring som er på bedringens vei etter et nødvendig inngrep i 1994 med mange gode pleiehjelpere.

Økonomisk startet året dårlig med et underskudd fra 1993, og med en elendig likviditet. Dette trodde vi at vi skulle klare å gjøre noe med. De sportslige forventningene var store etter innkjøp av noen toppspillere. Førstelaget var av pressen utpekt til vinnerkandidat i Tippeligaen etter en god forsesong som innfridde og optimismen bare steg. Det så virkelig lyst ut, nå skulle de sportslige resultatene med tilsvarende publikumsoppslutning gi oss den økonomien vi så sårt trengte, trodde vi.

Men, vi fikk snart erfaring av forventninger og realiteter er to forskjellige ting. De sportslige forventningene utble i vårsesongen med både poeng- og publikumssvikt. På toppen av det hele så tapte klubben en tvistesak som kostet over 900.000 kroner. Dette sammen med en beklagelig utstyrssak som styret i 1993 forårsaket, og som klubben tapte i forlikrådet, gjorde at det så svært mørkt ut. Når vi i tillegg visste at vi startet året med et underskudd på over 1,2 millioner kroner, så sier det seg selv at klubben fikk problemer.

Noen medlemmer begynte etterhvert å ane uråd. Det ble et forferdelig pressekjøp med en ensidig kritikk mot styret.

Hvor stor del av kritikken mot meg som var berettiget får andre avgjøre. Jo større et engasjement er, jo større er faren for å gjøre feil. Mitt engasjement når jeg står for utfordringer som for eksempel det å være formann i Start, er at faren for å gjøre feil står i forhold til engasjementet.

Men jeg velger engasjement fremfor å være en middelhavsseiler.

Når det er sagt, så må jeg kunne tillate meg å si at mye av pressekritikken ofte var preget av skribenten, og hadde stort sett den samme adressen med varierende sannhetsgestalt. Mye av det negative pressekjøret opptok "mannen i gada", som utfra skriveriene fikk inn-

trykk av en dårlig ledelse. Det ble en belastning for klubben som heldigvis siden snudde med at folk "trødde" til når nøvden var størst.

Innad i klubben ble det skapt fronter. Det toppet seg med at to styremedlemmer trakk seg midtsommers fra styret. Et annet viktig styremedlem hadde påtatt seg å bistå styret i et spesielt oppdrag med en symbolsk lønn trakk seg også. Avgangen av dette trekløveret hadde nok sin naturlige sammenheng for det skjedde med tre ukers mellomrom.

Det ble en tøff periode med møter opptil flere ganger i uken. I ettertid beundrer jeg mine styremedlemmer for et pågangsmot og en lojalitet til klubben som var enestående. Det ble ropt om ekstraordinært årsmøte med krav om et nytt styre som den eneste utveien for å kunne snu den negative trenden. Det ble i det hele tatt et umenneskelig press og slit på resten av styret som valgte å stå på og gjøre sin plikt som valgte styremedlemmer ut valgperioden. Vi ville forsøke å snu "skuta" som var kommet ut av kurs.

Noen av de som ropte høyest om utskiftning av styret hadde vært med på å fatte vedtak sammen med blant annet meg i 1993 og sammen med andre tidligere. Dette fikk klubben lide for i 1994.

Det var bittert for de nye styremedlemmene som måtte tåle kritikk for noe som de ikke hadde vært med på. Men sånn kan livet være, noen tar ansvar, andre gjør det ikke, og så er de klare til nye oppgaver i klubben når ryddejobben er gjort av andre.

Men etterhvert så løyet vinden. Etter rådslaging med Seniorrådet i begynnelsen av september følte styret at vi fikk støtte til å prøve å jobbe oss ut av problemene. Dermed hadde vi nådd det første målet.

Nå fikk styret arbeidsro, i allefall følte vi det sånn. Nå kunne vi jobbe videre med problemene som etterhvert for det meste ble løst. Det ble en fin periode i styret.

Midtsommers lå vi an til et underskudd på over to millioner. I dag kan styret legge frem for årsmøtet andre tall. Det må i sannhet kalles et under.

Klubben fikk virkelig oppleve hva den betyr for byen Kristiansand og landsdelen. Mange "trødde" til: Klubbmedlemmer, politikere, næringslivet, investorer, enkeltpersoner gjennom kronerullingen,

for å nevne noen. All den støtten som vi fikk gjør at det regnskapet som legges frem i dag vil jeg kalle for et "solidaritetsregnskap". Det var en hjelp vi skal være takknemlig for.

Styret følte i den vanskelige perioden at det var viktig med informasjon både til medlemmene og eksternt. Derfor ble det holdt flere informasjonsmøter i klubben, samtidig som styret valgte å involvere både Norges Idrettsforbund og Norges Fotballforbund. At styret valgte denne form for åpenhet, skapte nok hoderystelse hos noen, men jeg tror det var avgjørende for den enorme støtten og sympati som klubben fikk senere. Hadde vi valgt å tro at vi skulle klare å løse problemene selv, frykter jeg for at det kunne ha gått galt.

Etterhvert kom også de sportslige resultatene. Etter en noe skuffende vårsesong endte Tippeligaen på en 4. plass, noe som var langt bedre enn i 1993, da vi såvidt unngikk nedrykk. Men en 4. plass er likesom ikke noe. For meg er det en tankevekker at vi ikke har vunnet noe i norsk fotball på 15 år. Nå er det jubileum igjen, og det er lov å minne om hva som skjedde da vi feiret vårt 75 års jubileum i 1980. Det var stort for de av oss som fikk oppleve det.

Bakover gror det godt. Klubben har mange gode talenter som gir håp om at vi fortsatt skal være blant de fremste fotballklubbene i landet i mange år fremover.

Valgkomitéens innstilling tyder på at vi er ved et veiskille som bryter med tidligere tradisjon i klubben.

Jeg kjenner ikke den nye formannskandidaten, og det føles litt fjernt. Kanskje er det en ny trend som valgkomitéen er inne på at vi må rekruttere eksterne personer til toppverv i klubben. Ærlig talt så vet jeg ikke om det å starte med "blanke ark" er noen fordel fremfor å ha kjennskap til klubben og dens tradisjon og miljø. Men det jeg vet er at når en person er villig til å ta utfordringen som formann i Start, så bør vi stille oss positivt til kandidaten.

Jeg er imidlertid noe bekymret for lederutviklingen i klubben. Hvis det er slik at vi ikke lenger har kandidater blant våre medlemmer til å fylle et styre, ja, da er det noe galt. Jeg velger å tro at det ikke er tilfellet.

Skulle det derimot være slik at vi ikke har styrekandidater i vår egen midte, da

Forts. side 8 . . .

... forts. fra side 7

har vi som har sittet i ledelsen en god stund forsømt oss. I klubbens formålsparagraf heter det at klubben skal utvikle spillere og ledere. I mange år har vi vært en av landets beste klubber til å utvikle spillere. Men det er snart 35 år siden vi arrangerte et lederutdanningskurs i Start. Vi må helt tilbake til Oldmann Bueklevs tid som formann. Jeg tror ikke dette er det eneste svaret. Jeg tror nemlig at vi har personer i klubben som er villige og kapable til å gjøre en jobb, men det er bare ikke blitt spurt av valgkomiteén.

Det er beklagelig at valgkomiteén denne gangen innstiller på et styre uten kontinuitet. Det skal ikke skje, og er heller ikke forenlig med klubbens lov. Loven bygger på at styret skal ha kontinuitet, noe som går frem av styrets funksjonstid. Spesielt beklagelig er det fordi vi i fjor i lovs form innførte at klubben skal ha et arbeidsutvalg som har ansvaret for klubbens daglige drift.

Vi har en liten administrasjon. Det betyr at sentrale styremedlemmer blir pålagt et stort arbeid. Da er det viktig med kontinuitet og erfaring fra klubbens indre liv som kan tilføres de nye som kommer inn i styret. Dette har dessverre valgkomiteén ikke tatt hensyn til.

Jeg vil gjerne rette en takk til administrasjonen for samarbeidet. Enkelte arbeidsdager har sikkert fortonet seg som nærmest håpløse. Men viljen til å stå på med lange dager har bidradd til å løse mange saker sammen med styret.

Og så ikke minst, en spesiell takk til mine styremedlemmer for det arbeidet deres har lagt ned for klubben, og en oppriktig takk for den lojalitet og oppbakking som dere har vist meg, ikke minst når det stormet som verst.

Jeg innledet med å si at Start er 90 år i år.

1905 var et begivenhetsrikt år for Norge. Men det skjedde også en annen stor begivenhet her i Kristiansand. Samme året så noen ungdommer i fire av byens klubber styrken med å stå samlet. Sammen ville klubbene "Gyldenløve", "Tangen", "Viking" og "Ørvarodd" bli EN sterk klubb.

19. september 1905 ble disse klubbene slått sammen, og I.K. Start ble stiftet. Dette var fremsynte ungdommer som forstod betydningen av det å stå sammen. La oss lære av våre forfedre, at samhold gir styrke.

Jeg ønsker et godt årsmøte



# Debatt

## Angående årsmøtet 1994

Generalforsamlingene i I.K. Start har i de senere år mer og mer hatt preg av å fremstille noen ærlige og uklandelige startere i kamp mot en tiltakende umoral og uærlighet i det til enhver tid sittende styre.

Pressen er stedet hvor man presenterer de nye styrekandidater, samt markedsfører deres fortrefelighet og hvorfor akkurat disse trengs for å skaffe den støtte og tillitt klubben så sårt trenger.

Årsmøtet 1994 føyde seg greit inn i rekken av tidligere årsmøter, bortsett fra på et punkt: Valgkomiteéns formann gjorde årsmøtet oppmerksom på at dersom en kandidat ble forkastet var det ensbetydende med at alle kandidater dermed var forkastet.

Det er første gang jeg har vært med på en slik forakt for demokrati som valgkomiteén av 1994 la for dagen. Jeg vil håpe at jeg aldri mer skal få den samme opplevelsen.

La oss få slutt på en slik uverdighet og sørge for at årsmøtet heretter på fritt grunnlag kan velge sitt styre og slippe metoder som hører hjemme i helt andre regimer.

Husk at valg av valgkomiteé kan være viktigere enn valg av klubbens styre. Valgkomiteén av 1994 nektet å legge fram sitt forslag før på årsmøtet. Vi må forlange at årsberetningene som legges fram en uke før årsmøtet også inneholder valgkomiteéns hele forslag. Dette er et dokument som krever den samme kritiske gjennomgang som beretningens øvrige dokumenter.

La oss håpe og tro at de nyvalgte styremedlemmene ikke har samme innstilling som valgkomiteén, nemlig at ingen andre startere kan aksepteres som samarbeidspartnere. En liten

mistane om at så likevel er tilfellet kan en jo ha ettersom klubbens avtroppende formann, Erik Stallemo, ikke ble innkalt til det konstituerende styremøtet.

For det første er det brudd på en tradisjon. Dessuten vitner det om en total mangel på forståelse for at en overlevering av saksdokumenter og muntlige redegjørelser skulle være av noen viktighet for det nye styret og klubben.

Vi får håpe at når de får tenkt seg om og har roet seg ned, vil ta de nødvendige steg for å få i stand et slikt møte.

Kontinuiteten i det nye styret er vel kanskje ikke tatt godt nok vare på. Imidlertid har økonomilederen lang fartstid i klubben og skulle således ha god kjennskap til det meste som har skjedd på det økonomiske området opp igjennom årene og dermed lettere styre økonomien i ønskelig retning.

Jeg vil også nevne at det er meget vanskelig for meg å tro at det var alvorlig ment når vår nye klubbformann gikk ut i pressen med en uttalelse omk at han forventet en håndrekning fra Norges Fotballforbund både med hensyn til å slippe minuspoengene, samt å få refundert deler av serieavgiften for 1994 når klubben nå hadde fått nytt styre. Mon tro om flere i klubben tror at Norges Fotballforbunds holdning til I.K. Start i disse saker har sin begrunnelse i at personene i det avgitte styre ikke holdt mål.

Tilsutt vil jeg ønske det nye styret all mulig lykke i sitt arbeid for klubbens beste, og at alle medlemmer positivt støtter opp og yter all den hjelp de må bli bedd om.

Sverre Hornnes



## Vet du at...

- Start åpner med bortekamp i serieåpningen i år, hvor Lillestrøm er motstander 22. april. Serieåpningen forøvrig er som følger: Brann - Molde, Hødd - Strindheim, Hamkam - Tromsø, Lillestrøm - Start, Rosenborg - Kongsvinger, Stabæk - VIF Fotball og Viking - Bodø/Glimt.

Det er ellers klart at Start får hjemmekamp 16. mai. VIF Fotball er da motstander. Kampene 16. mai spilles slik: Bodø/Glimt - Tromsø, Brann - Lillestrøm, Kongsvinger - Hamkam, Molde - Hødd, Rosenborg - Stabæk, Start - VIF Fotball, Viking - Strindheim.

# Populær fotballskole utvider

*Nærmere 200 unge gutter i alderen 7 - 14 år var med da Start arrangerte sin populære fotballskole i fjor sommer. Aldri tidligere var så mange med. Start har tatt konsekvensen av den rekordartede pågangen. Resultatet blir to fotballskoler i 1995, hvor Start legger opp til at det på hver fotballskole kan bli med en 160-180 barn og unge i alderen 8-14 år.*

- Det arrangeres hvert år en rekke fotballskoler rundt om i landet. Fotballskolene som har vært arrangert har imidlertid vært veldig forskjellige både når det gjelder type skole, innhold, kvalitet og hensikt. Målet vårt er å arrangere en skole av høy kvalitet. Derfor blir fotballskolen også i år lagt opp etter prinsippene som Norges Fotballforbund har kommet med når det gjelder drift og opplegg av en fotballskole. Det er Teddy Moen i Start som forteller dette. Moen skal i år ha ansvaret for fotballskolene som Start skal arrangere.

Målet for NFF's fotballskole er å gi deltakerne positive opplevelser med fotball, slik at gleden og interessen for fotball øker, uansett alder, kjønn eller ferdighetsnivå.

## Fotballskolen er for ALLE

- Ved fornuftig tilrettelagte fotballaktiviteter, gjennom organisert lek, trening og veiledning skal deltakerne oppleve artige og lærerike dager, enten de er 8 eller 14 år, jente eller gutt, tisluttet organisert fotball eller ikke, om man har såkalt talent eller ikke, kort sagt, en fotballskole for ALLE.

NFF's ønske er altså at fotballskolene skal holde bra kvalitet på faglig innhold og organisering, og har mange nok instruktører til å kunne gjennomføre skolen slik at deltakerne føler glede og trygghet og får trening og veiledning i sentrale og grunnleggende ferdigheter. NFF's trenerkomité har derfor laget et rammeopplegg for faglig innhold som kan være til god hjelp. Opplegget er ment å være et samarbeidsprosjekt mellom forbund, krets og klubb.

Temaene for aldersgruppen 8-12 tar utgangspunkt i de ulike spillevariantene: skudd på mål spill, mot ett mål spill, mot to mål spill, grunnleggende ferdighetsøvinger, og andre spill og lekformer.

Ungdommene får med dette trening i grunnleggende ferdigheter og variasjon i aktiviteter, hvor både individuell ballbehandling, spille sammen med og spille mot blir vektlagt.

Temaene for aldersgruppen 12-14 år tar utgangspunkt i utviklingsmål og temaområder for taktisk og tekniske ferdigheter. Det er da snakk om pasningsspill, en mot en situasjoner, avslutningsferdigheter, ferdigheter ved oppspill bakfra, headedferdighet, ferdigheter i forsvar og innføring i og trening på øvelsene i Ferdighetsmerket.

## Egen keeperopp-læring

Til hver fotballskole blir det også en egen keeperopp-læring. Keeperne skal arbeide med følgende temaer: utgangstilling, grepstrening, sidelengs bevegelse i målgården, fallteknikk og distribusjon (utspark, utkast).

- Opplegget til NFF er tilpasset en fotballskole på fem dagers varighet. Den første fotballskolen blir avviklet rett etter at skolen er slutt. Den andre fotballskolen blir arrangert i august i uken før skolen begynner, forteller Teddy Moen.

Deltakerne skal innom flere "stasjoner" hvor hver stasjon blir betjent av enten Starts egne A-lagsspillere eller av andre instruktører i klubben.

Hver spiller besitter store kunnskaper om hva som skal til for å bli en god fotballspiller. I tillegg er det selvsagt gøyere å bli trent av Totto Dahlum, Petter Belsvik, Frode Olsen og Claus Eftevaag enn av trenere alene.

Hver deltaker får sin bag med utstyr (fotball og annet idrettsutstyr, T-skjorte



*Det blir i år to fotballskoler for barn og unge i alderen 8-14 år. Den første skolen blir lagt til tidsrommet 19.-23. juni. Den andre fotballskolen arrangeres i perioden 7.-11. august, opplyser Starts Teddy Moen som har ansvaret for fotballskolene i Start-regi.*

og diverse annet), og lunch hver dag i Starthallen.

Uken ble avsluttet med en miniturnering på kunstgressbanene på Kristiansand Stadion. Det hele blir senere avsluttet med en egen seremoni foran hovedtribunen på Kristiansand Stadion hvor alle skal få diplom og premier.

Det er mulig allerede nå å melde seg på en av de to fotballskolene som Start skal arrangere i sommer. Den første skolen arrangeres i tidsrommet 19.-23. juni. Den andre fotballskolen arrangeres i tidsrommet 7.-11. august.

Hvis noen allerede nå ønsker å melde seg på en av fotballskolene kan dette skje enten ved en telefon til Starthallen på telefon 380 96091 eller ved å skrive til: Start, Postboks 1533, Valhalla, 4632 Kristiansand.

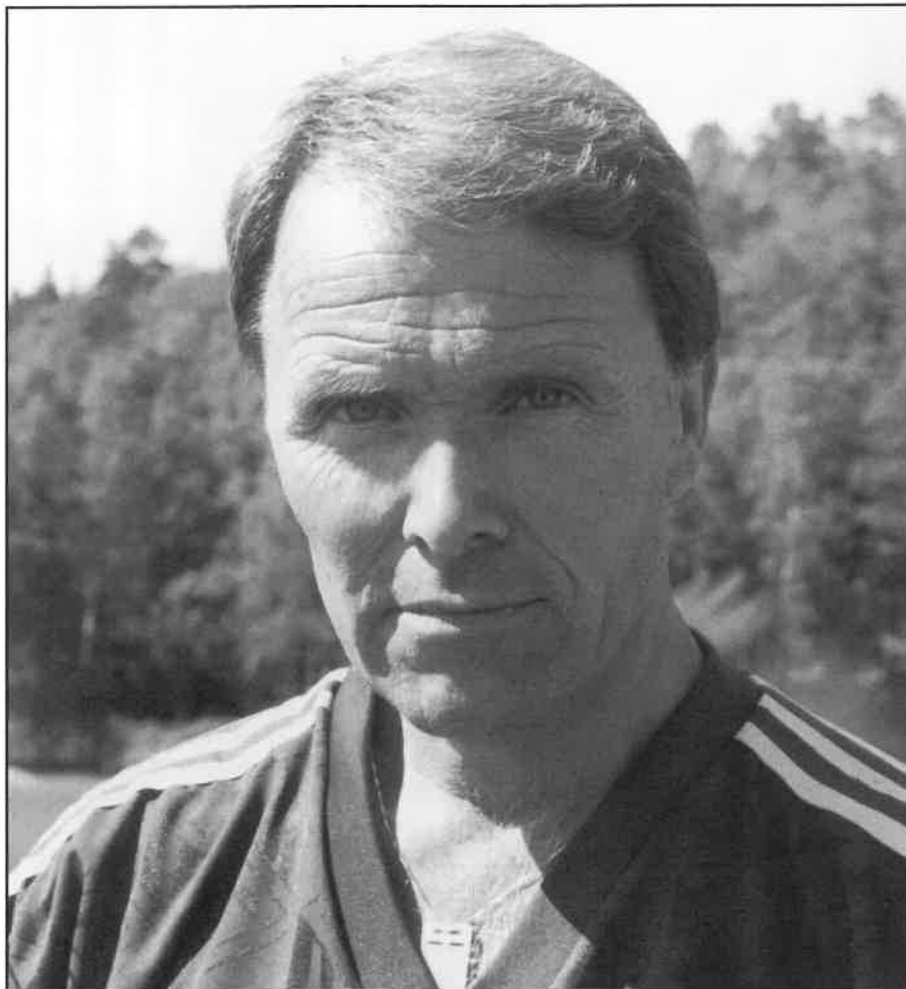
Alle kan bli med. Skolen er ikke et tilbud kun til Starts egne juniorspillere, selv om også Starts spillere i yngre årsklasser selvsagt kan søke.

## Vet du at . . .

Starts gamle målvakt Olaf Skjervedal har takket ja til å bli ny trener for Donn. Erik Emanuelsen også han med en fortid i Start, blir Skjervedals assistenttrener. Skjervedal kan se tilbake på en lang og innholdsrik trenerkarriere. Han har tidligere trent Torridal,

Starts U-lag, var hjelpetrener til Karsten Johannessen på Starts A-lag, og har videre trent Vigør og Vindbjart. Donn skal i 1995-sesongen spille i samme avdeling (3. divisjon avdeling 7) som Jerv, Vindbjart, Kvinesdal, Lyngdal, Sørfjell, Mandalskameratene, Tveit, Drangedal, Stathelle, Urædd og Langesund.

# Tøffere satsing enn



*Resultatene og innsatsen i treningskampene har variert mye. Start-trener Erik Ruthford Pedersen mener variasjonene har naturlige årsaker. - Det er først når Tippeligaen starter at det virkelig gjelder, sier Ruthford Pedersen.*

Av Odd Ivar Eidsaa

**Når Tippeligaen tar til den 22. april, har Start vært igjennom en rekke trenings- og turneringskamper. Faktum er at Start aldri før har trent så hardt og spilt så mange kamper som nettopp i vinter. Styrmann på skuta er Erik Ruthford Pedersen som når årets sesong er unnagjort, har bak seg utrolige 25 sesonger som trener her hjemme, av disse er 21 sammenhengende i Start fra 1981.**

- Den nye Sørlandshallen har gjort det mulig med flere kamper. Treningsdosene er i tillegg økt en god del. Vi har i vinter knyttet til oss ekstern ekspertise, hvor Petter Gramvik og Tom Thorkildsen bidrar med nye impulser i treningsarbeidet, forteller Ruthford Pedersen.

Mandag, onsdag og fredag har det vært formiddagstrening, i tillegg til trening på ettermiddagstid mandag-fredag.

Man startet opp for alvor 5. og 6. januar med mellomrunden i NM innendørs, hvor Start var kvalifisert ettersom man vant Agdermesterskapet i begynnelsen av desember.

Helgen 20. - 21. januar deltar Start i Color Cup med blant annet Aalborg Boldklubb og Rosenborg som gjester.

1. februar var Brann motstander. Fire dager senere spilte Start mot Odd.

Helgen etter deltok Start i storhallmesterksapet, hvor man møtte Viking og Sogndal. Nylig var Sandefjord motstander. 1. mars var det kamp pånytt, denne gangen mot Lillestrøm.

## Kyprostur i mars

I midten av mars gikk turen til Kypros, hvor Start skal møte Kongsvinger, Akranes fra Island og Vestre Frølund fra Sverige. På vei ned møtte man AGF Århus.

Vel tilbake i Kristiansand skal Start møte Bryne søndag 26. mars. Søndag den 2. april er Brann motstander pånytt, innen man helgen etter drar på treningsleir til Danmark. Generalprøven går mot Viking i Stavanger, innen Tippeligaen starter med bortekamp mot Lillestrøm for Starts vedkommende den 22. april.

Resultatmessig har prestasjonene variert i treningskampene, fra det helt store i en kamp, til det mindre hyggelige både resultatmessig og innsatsmessig i den neste. Har prestasjonene variert for mye?

Erik Ruthford Pedersen tar innsatsen i treningskampene med stor ro. Han viser til situasjonen i fjor, hvor Start vant det som var å vinne i treningskampene. Da alvoret tok til, tok det en god del måneder innen Start-maskinen fikk opp turtallet for alvor. Da det først skjedde, ble det mange hyggelige stunder for publikum på høstparten.

## Skader og forfall

- Det er når alvoret tar til at det skal fungere, slår Start-treneren fast.

Han peker på at det er mange årsaker til den varierte innsatsen i treningskampene. Sykdom og skader kan en trener ikke gjøre noe med. Med mange spillere borte blir det urytme i treningsarbeidet.

I vinter har f.eks. Claus Eftevaag vært ute en stund med hjernrystelse. Det gir svarte flekker for Claus og forsvarer som helhet i samhandlingstreningen.

Helge Bjønnsaas har blitt operert for en ankelskade. Per Christian Osmundsen har problemer med kneet.

Til glede for Start og ikke minst for spillerne selv, har Bernt Christian Birke-land, Steinar Pedersen og Frank Tønnesen i vinter vært mye på reisefot med OL-landslaget, først til Malta, deretter til Sør-Afrika. I begynnelsen av mars reiste OL-landslaget til Kypros. Men med tre så viktige spillere så mye borte, influerer dette selvsagt på treningsarbeidet.

I tillegg skal Slobodan Miletic skal til-

# noengang

passe seg en helt ny fotballkultur, samt etablere seg i Kristiansand med familien. Jeg konstaterer at han trives veldig godt.

Det skal også påpekes at sesongforbedelsene har pågått uten spillere som Pål Lydersen og Erik Mykland.

Ruthford Pedersen er raskt ute med å streke under at alt dette ikke er problemer og unnskyldninger, men utfordringer og facts som del av en treners hverdag.

## - Det er ikke nå det gjelder

- Med så store forandringer på laget som følge av skader og sykdom, sier det seg selv at innsatsen i treningskampene varierer. Publikum må ikke bli for opphengte av resultatene i treningskampene.

For å stå best mulig rustet i det som ser ut til å bli den hardeste sesongen noensinne for Start, er treningsdosene som sagt økt betydelig, særlig på den fysiske siden.

Pedersen forteller at sesongen 1995 blir betydelig lengre enn det som har vært vanlig. I år skal hver klubb ut i 26 Tippeligakamper fordi Tippeligaen er utvidet fra 12 til 14 lag. I tillegg kommer forhåpentligvis en 5-8 cupkamper.

- På toppen av dette har Start flere spillere med på ulike landslag, med treningssamlinger og kamper på programmet. Derfor har det vært helt påkrevet å øke treningsdosene for å kunne holde det nivået vi ønsker gjennom hele sesongen, sier Ruthford Pedersen.

- Spillerstallen ble i vinter økt med syv nye mann. Start er avhengig av en stor spillerstall med tanke på de mange kampene.

## Godt forberedt

- Vi har forberedt oss så godt som vi overhodet kan. Det laget som er godt forberedt, som får trent godt og som i tillegg har en god porsjon flaks vil vinne jevne og tette kamper. Flaks er et reellt begrep i dagens toppfotball. Det er ikke udyktighet som gjør at en ball slår stolpe ut eller stolpe inn. De som ikke erkjenner dette er ikke på høyde med tingenes tilstand.

- Når det er sagt, kan man ikke planlegge en sesong utfra hvor mye eller lite flaks man har i kampene. I sesongforbedelsene er det kun snakk om hardt arbeid, mener han.

## Ingen "lette" lag

Årets Tippeliga består av 14 lag, hvor såkalt "ukjente" lag som Hødd, Strindheim og Stabæk er nye. Mange vil kanskje også si dette er "lette" lag å møte,

lag som det ikke skal by på særlige problemer å ta poeng mot.

Ruthford Pedersen advarer kraftig mot en slik innstilling.

- Det er ingen "lette" lag i norsk Tippeliga, ingen. Når en kamp blåses i gang, er det kamp 11 mot 11. Dagsform, baneunderlag, spillere som har dagen, formsvikt, suspensjoner, skader, dommerens innsats - alt kan spille inn og påvirke en kamp - og resultatet. Lag som kommer til Kristiansand vet de får en tøff oppgave. Forrige sesong tok alle sine forholdsregler. Det vil gjestende lag garantert også gjøre i år.

Ruthford Pedersen er forsiktig med å antyde hvor Start vil havne når status skal gjøres opp etter den siste serierunden 22. oktober. Han nøyer seg med å si at det nok vil være de lagene som hevdet seg i fjor som også vil hevde seg bra i år. Om Pedersen får rett går det kanskje mot at lag som Rosenborg, Lillestrøm, Viking og Start vil kjempe om de gjeveste plasseringene på slutt Tabellen.

## Stort engasjement

- Er det noe 25 år som fotballtrener har lært meg, er det at det må tegnes et svært nyansert bilde av idretten vi driver. Fotball er og blir et lagspill. Vi arbeider for å få laget til å fungere maks uansett ytre og indre forhold, hvor laget teller mer enn den enkelte spiller. Lagånd, kameratskap og samhold er det absolutt viktigste for å få et lag til å fungere godt sammen, basert på tro og sikkerhet i forhold til det vi holder på med.

En samtale med Erik Ruthford Pedersen levner liten tvil om at Start har en trener med et sjeldent engasjement.

- I forbindelse med redningsaksjonene for Start i vinter, lot jeg meg ofte imponere av det engasjementet som så mange la ned for klubben. Det er da man egentlig funderer på hva man holder på med. Å trene Start er ikke bare å trene en gjeng spillere til å bli gode sammen og vinne kamper. Det har også noe med å realisere publikums drømmer om seier i kampene.

- På denne bakgrunn er det lett å la seg engasjere fordi jeg bryr meg om klubben og om spillerne, og ønsker at spillerne skal vise det samme engasjementet på trening og i kamp. Fotball er på mange måter følelser, deri ligger engasjementet. Den dagen engasjementet er borte, at det ikke lenger er gøy å holde på, ja, da forlater jeg "lokalet", avslutter Erik Ruthford Pedersen.

# Syv nye spillere

Start-trener Erik Ruthford Pedersen har syv nye spillere i spillerstallen sammenlignet med 1994-sesongen. Her er Start-trenerens egen vurdering av det syv:

- **Vetle Andersen:** har et sterkt ønske om å komme til Start og vise hvor god han er. Det er et godt utgangspunkt. Vetle har flere sesonger bak seg hvor han har spilt meget godt, sist for danske Lyngby hvor han har blitt sett på som en meget god spiller med solid rutine.

- **Sven Kloster:** en teknisk veldig begavet spiller med solid overblikk. Har et godt skuddben og er skikkelig pasnings sikker. Er inne i en periode hvor han bygger opp fysikken. Kan bli en usedvanlig god spiller, også på lengre sikt, og ikke bare for 1995-sesongen.

- **Andreas Lund:** en lokal komet. Spilte på Starts junior B-lag for et par-tre år siden. Avslutningssterk. God i luften. En anderledes spisstype enn Petter Belsvik og Totto Dahlum. En spennende spiller.

- **Kjetil Kolås:** kompletterer spillerstallen fint. Kvalitet i tempo og ballbehandling. Ambisiøs. Kommer ned fra Harstad etter endt militærtjeneste i juni, men blir fulgt godt opp slik at han kan stille godt forberedt når han returnerer. Kan bli til noe, har fremtiden for seg.

- **Sindre Gundersen:** ung keeper som er tatt opp fra egen juniorstall. Var på utlån til MK deler av forrige sesong og var ofte MK's beste spiller i kampene. Uhyre reaksjonssterk. God rekkevidde. En uredt fyr. Knallgod i situasjoner en mot en. Må utvikle taktiske evner og evnen til å engasjere seg mer.

- **Morten Enger:** siste års juniorspiller som er tatt med i A-stallen. Gode kvaliteter med ball. Driblesterk. En mer typisk vingspiller enn det Start ellers har. Kan også spille spiss og sentralt på midtbanen.

- **Tom Berhus:** tatt opp fra egen stall. Første års seniorspiller. Har et kolossalt potensiale. Har et bredt teknisk register. En klok spiller. Godt blikk for spillet. Noe vek rent fysisk. Men det har vi god til til å trene på.

## Unge spillere nok til et topplag

- Som trener er jeg i den heldige situasjon at jeg har mange unge spillere som alle kan nå veldig langt. De er mange nok til å kunne utgjøre et topplag på sikt. Bernt Christian Birkeland er i ferd med å etablere seg på OL-landslaget. Det samme er tilfellet med Frank Tønnessen og Steinar Pedersen. Tom Berhus, Morten Enger og Sindre Gundersen kan alle nå svært langt. Det samme er tilfellet med nykommere som Sven Kloster, Kjetil Kolås og Andreas Lund.

- Jeg er også spent på å følge spillere som Klaus Murbræch, Bjørn Stephansen og Per Christian Osmundsen. Sammen med de rutinererte kreftene ser det bra ut. Joda, vi skal nok vite å bite fra oss i 1995-sesongen også, avslutter Start-trener Erik Ruthford Pedersen.

# ENORM STØT



*Ole Jochumsen som auksjonarius under Start-showet i Caledonien Hall, hvor publikum fikk by på signerte drakter og flott bilder som GAlleri Bi-Z hadde skjenket Start. Hovedattraksjonen var et maleri av Erik Mykland. Med på showet var Bjørø Håland med band, Pider Ro i Ole Geir Festes skikkelse, og trekkspillorkesteret "Trollgubbane" fra Tveit/Birkenes. På showet viste også Ivar Coward sin egenproduserte film "Lund i gamle dager"e..*

landshallen. Det arrangementet innbrakte 10.000 kroner. Start seniorklubb tok sammen med Karsten Johannessen initiativ til salg av rosetter, hvor også Leif Strømme var aktivt med. Salget av rosetter har gitt



*rFra Start-dagen i Travparken hvor en rekke sponsorer tok til å profilere seg med egne løp, slik som Shop-løpet, Idé E-18-løpet, Flyspesialisten-løpet, Reklame-løpet, Rimi-løpet, CB-løpet og Fibo Tr*

***Kronerulling, egen dag i Travparken, auksjon på Hotel Caledonien og flere sponsorer og støttespillere som aktivt har støttet opp om Start i en tid hvor fremtiden var truet: Start er hele Sørlandets klubb, med solid støtte fra Flekkefjord i vest til Risør i øst. Også Kristiansand Kommune yter sin solide støtte.***

- Start's fremtid er sikret takket være all den gode hjelpen Start har fått. Vi er dypt takknemlige for den støtten som har blitt Start til del.

På klubbens vegne vil jeg bare si tusen, hjertelig takk til hver og en, sier daglig leder i Start Erik Geelmuyden.

Opprydningsarbeidet som ledelsen tok fatt på for to år siden konkluderte med at økonomien i Start på langt nær var god. Når situasjonen var som den var, har altså hundrevis av personer trådd støttende til. Det sier noe om hvilken støtte Start har på Sørlandet.

## **Stor oppslutning om kronerulling**

Kvinesdals Øystein Øysæd og fylkesordføreren i Aust-Agder Jon Fløistad tok initiativet til en kronerulling som innbrakte rundt en 250.000 kroner. En gruppe investorer med tidligere Start-formann Leif Strømme i spissen la halvannen million kroner på bordet.

Travparken på sin side arrangerte en egen Start-dag, et arrangement som innbrakte 50.000 kroner. Dagen før ble det avviklet en kamp mellom Start og OL-landslaget i forbindelse med den offisielle åpningen av Sør-

20.000 kroner. Rotary avdeling Kongsgård har reist 250.000 kroner, mens Start's egen spillerpool stod med 500.000 kroner i pluss.

Spillerne i Start har også bidradd med sitt. Tidligere ble man enig med ledelsen om å gå ned i lønn. I tillegg kunne spillerne overrekke en sjekk til daværende formann Erik Stallemo på siste hjemmekamp, på 70.000 kroner, penger som spillerne har skaffet til veie gjennom diverse tiltak.

## **Avgiftene avskrevet**

Også Kristiansand Kommune har yttet sitt. Diverse avgifter på 601.000 kroner er i sin helhet avskrevet. Forskjellen på denne løsningen og en overføring av avgiftene til et lån, var

# TE TIL START

at Starts regnskapsbalanse ved utgangen av året ikke ble belastet ytterligere.

Uten kommunens støtte ville vi ikke innfridd kravet som Norges Fotballforbund (NFF) satte om et under-



rer ble invitert med. Sponsorene fikk også egne gikk under navnene Startbrødløpet, Signigøen-løpet, Sørlandschips-løpet, Strømmes-løpet.



Spillerne bidrog også med sitt. Under den siste hjemmekampen i fjor kunne spillerenes tillitsmann Tore Løvland overrekke en sjekk til Erik Stallemo på 70.000 kroner.

deler av innbetalt serieavgift for 1994. Utgangspunktet er at NFF gir refusjon på deler av serieavgiften om man oppnår et resultat som ikke overstiger 10 prosent av langsiktig gjeld.

Ved årsskiftet hadde Start en gjeld på 4,1 millioner kroner. Start betalte i 1994 inn 600.000 kroner i serieav-

gift. Målet er få refundert så mye som mulig, dog med øvre grense på 400.000 kroner.

Skjer det vil Start ha fått en puff fremover i riktig retning i arbeidet med å forbedre egenkapitalsituasjonen i klubben. Hovedmålet i løpet av de kommende tre årene er at Start skal få en positiv egenkapital.

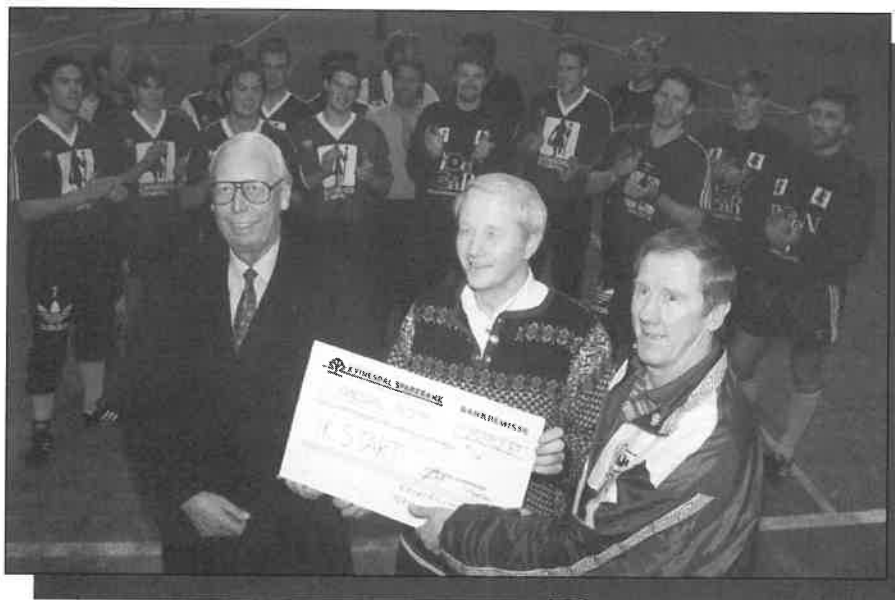
skudd på maksimalt 500.000 kroner, og da ville Start ha mistet profflisenssen og måtte ha startet 1995-sesongen i 1. divisjon sier Geelmuyden.

Det som så ut til å gå mot et underskudd på nærmere 2,5 millioner kroner, ble i stedet til et overskudd på rundt en 200.000 kroner.

For 1994 kom også leieinntekter fra FC Utrecht på Erik Mykland for månedene november og desember. I tillegg betaler også FC Utrecht Myklands lønn i utleieperioden.

## Deler av serieavgiften refunderes?

Starts regnskap ble gjort opp med overskudd. Spørsmålet nå er om Norges Fotballforbund vil refundere



Kronerullingen er vel i havn. En sjekk på 253.702 kroner kunne Sigurd Manneråk og Øystein Øysæd overrekke til daværende formann Erik Stallemo.



# Sponsorsalget går strykende

*Sponsorsalget for sesongen 1995 har gått forrykende. Start lå tidlig godt over de budsjetterte tallene. Utgangspunktet for sponsorsalget for 1995-sesongen var å øke inntektene med en million kroner i forhold til 1994-sesongen, hvor Start totalt tok inn 4,5 millioner kroner i ulike sponsorinntekter.*

*Svann Ødegaard i Start's markedsavdeling kan fortelle om at svært godt sponsorsalg. Alt ligger til rette for at målet om en solid økning i salget også i år kan innfris.*

Svann Ødegaard og Totto Dahlum arbeider med markedssalg, Ødegaard på fulltid, Dahlum på deltid. Erik Geelmuyden er også med når det er behov. I tillegg har Totto Dahlum ansvaret for to sentrale oppgaver: klubbens egen fjernsynskanal, Start-kanalen, og sponsorklubben.

Etter et prøveår med Start-kanalen er det med visse forventninger man tar fatt på 1995-sesongen. Når det gjelder sponsorklubben, har dette tiltaket vært en ubetinget suksess.

Start begrenser deltakende bedrifter til 25. Det er attraktivt å være med, og med 25 deltakende bedrifter er det lettere å følge opp hver enkelt skikkelig.

## Markedssatsing

Etter at Color Linde formelt takket nei til å fornye sponsorsamarbeidet, hadde Start mange følere ute etter en ny hovedsponsor. Det ble tilslutt Destinasjon Sør som ble Start's hovedsponsor for 1995.

En av begrunnelsene er at en forsterket innsats på markedssiden er at satsingen kan tilføre Start mer når det gjelder rikspanet og de større sponsorene. Et annet punkt er at med en forsterket markedsinnsats får Start nok ressurser til å følge opp alle sponsorene store som små.

## Kristiansand Energiverk

Start har også fått andre tunge sponsorer

på plass. Kristiansand Energiverk har kjøpt en pakke som består av ryggreklame på drakten, skilter og pausereklamer, en avtale med en ramme på 235.000 kroner.

Brystreklamen på drakten forbeholdes hovedsponsoren Destinasjon Sør.

Utover sponsorklubb, Start-kanalen og draktreklame, selger også markedsavdelingen skilt- og pausereklamer, spillersponsing og annonser til kampprogrammet Stadionposten.

Start har for 1995 et markedsbudsjett på 5,5 millioner kroner, herunder salg av det populære Start-brødet. Resten av de nødvendige inntekter kommer fra billettsalget, ulike trykksaker, samt salg av kioskarer på hjemmekampene.

# Også G-sport på plass som ny hovedsponsor

**Arbeidet i markedsavdelingen bærer stadig nye frukter. Det er nå klart at G-sport for sesongen 1995 blir en av Start's fem hovedsamarbeidspartnere/sponsorer.**

Avtalen innebærer at G-sport blir å regne som Start-medlemmenes forretning når medlemmene trenger drakter, treningstøy og annet utstyr.

- Håndballjentene og fotballguttene får pene rabatter på kjøp av utstyr hos G-sport når man fremviser medlemskortet, opplyser Svann Ødegaard i Start's markedsavdeling.

G-sport skal i år serve topplagene med utstyr. De to ungdomsavdelingene får 15 prosent rabatt hos G-sport, på forretningene i Kristiansand Sentrum og i Søgne.

- Det kan godt være at en annen forretning ville kunnet gi en høyere rabatt, men hvor utgangsprisen ligger en god del høyere. Det som jo teller er sluttsommen en må ut med når utstyr skal kjøpes, forklarer Ødegaard.

G-sport vil utarbeide en spesialliste på det utstyret som er mest aktuelt, hvor det vil fremgå hva hvert produkt koster.

- Når året er omme, vil G-sport være en

betydelig samarbeidspartner for Start. Avtalen med G-sport betyr også at G-sport skal sponse Claus Eftevaag. Det planlegges også en salgsmesse i Starthallen på senhøsten, tilsvarende salgsmessen som ble avvirket høsten 1994, sier Ødegaard.

Destinasjon Sør blir Start's generalsponsor for 1995. I tillegg kommer fem hovedsponsorer. I tillegg til G-sport, er det allerede inngått avtaler med både Kristiansand Energiverk, Gjensidige Forsikring og Hennig Olsen Is.

- Vi er for tiden i sluttforhandlinger med en femte hovedsponsor, og håper at alle brikker snart har falt på plass, legger Ødegaard til.

Markedsavdelingen har gjort en god jobb i sitt salgsarbeid. En rekke avtaler er på nå på plass. På Kristiansand Stadion er det inngått så mange avtaler at stort sett all reklameplass er utsolgt.

- Vi har passert fire millioner kroner. Vi

har dermed nådd 75 prosent av målet vårt for 1995. Det gjenstår 1,25 millioner kroner igjen å selge for i følge budsjettene. Det er et tall jeg tror vi skal klare. Vi har enda ikke solgt reklamen på spillerbuksene og strømpene. Det sentrale for oss i tiden som kommer er å inngå avtaler om spillersponsing, annonsering i Stadionposten og en del avtaler av en annen karakter enn det vi tilnå har gått inn på, forklarer Ødegaard.

Salget av Start har utviklet seg kraftig i løpet av de siste fire sesongene. Fra 1992 til 1993 økte salget med 24 prosent. I 1994 lå salget hele 49 prosent høyere enn det som var tilfellet i 1992.

Oppnår Start målsettingen for -95, vil salget nesten ha doblet seg fra 1992.

- Det har så langt blitt inngått omkring en 50 avtaler. Målet er rundt en 120 totalt for 1995. Selv om noen avtaler kaster mer av seg i kroner og øre enn andre, er det likevel viktig for oss å understreke at hver enkelt avtale, stor som mindre stor målt i kroner og øre, er av den største viktighet og betydning for Start, avslutter Svann Ødegaard.

# Sponsorklubben kommet for å bli

*At sponsorklubben har kommet for å bli er det ingen tvil om. Tiltaket som ble igangsatt foran 1994-sesongen har blitt svært godt mottatt, og tilbudet videreføres i år.*

Da Tore André Dahlum returnerte til Kristiansand etter noen sesonger i Trondheim, hadde han med seg flere idéer og forslag om hva som kunne gjøres ovenfor sponsorer og samarbeidspartnere.

En av idéene var å etablere en sponsorklubb, hvor samarbeidspartnere ble invitert til å bli med.

Som sagt, så gjort. Et komplett tilbud ble sydd i sammen. I tillegg til en sitteplassbillett til hver kamp, ble hver deltaker i sponsorklubben invitert til en sammenkomst i KIF-huset hvor det ble servert et måltid.

Starts trener var alltid innom for å fortelle litt om hvilke tanker han hadde om dagens kamp, hva man hadde trent spesielt på, viktige taktiske disponeringer og formutviklingen hos den enkelte spilleren, for å ha nevnt noe.

Det var også fast taks at gjestende lags trener kom innom og sa litt om hva han anså for å være viktig i dagens kamp. Magnus Rødland hadde ansvaret for den praktiske gjennomføringen i fjor, en oppgave han også har takket ja til i år.



*Magnus Rødland hadde i fjor ansvaret for arrangementet i KIF-huset, en jobb han også har sagt ja til å ta ansvaret for i år.*

## Skjærgårdstur

For å gi sponsorene noe ekstra, inviterte Start på sensommeren til en skjærgårdstur med en derpåfølgende bespisning i Starthallen.

"Maarten" ble leid inn til en lengre sightseeingtur, med Brede Skistad som guide, hvor Brede hadde forbausende mye informasjon å komme med. I Starthallen etterpå var ventet et innbydende rekebord.



*En av Starts trenere var alltid innom før kampen og informerte om opplegget. Her Erik Ruthford Pedersen.*

## Starts nye generalsponsor med:

# Et unikt tilbud til sørlandsbedriftene

Start er Sørlandets klubb. Det har Start tatt konsekvensen av. Klubbens generalsponsor for 1995 er Destinasjon Sør. Nå lanserer den nye generalsponsoren et nytt og meget innholdsrikt tilbud til sørlandsbedriftene.

Det er et andelslag som skal sponse Start i 1995-sesongen. Klubbens avtalepartner, Destinasjon Sør, har satt seg som mål å skaffe 400 bidragsytere fra det sørlandske næringslivet. Selges alle andeler (hver på 3.500 kroner) betyr det 1,4 millioner kroner i potten. Til fratrukk på beløpet kommer lønn og sosiale utgifter til koordinatoren for prosjektet. Likevel vil Start tjene gode penger på avtalen.

I intensjonsavtalen går det fram at Start kan motta 700.000 kroner dersom alle andeler selges.

Hver enkelt bedrift vil også tjene på å være med, hvor bedriftene tilbys en pakke som Start er en del av i markedsføringen av Sørlandet utenfor landsdelen. Pakken markedsføres som Sørlandsambassadør-pro-

sjektet.

I tråd med prosjektet har Terje Normann Johanssen lansert et nytt tilbud, den såkalte "Klubb 11". Johanssen er tilknyttet Knutepunkt Sør, og ble på siste årsmøte også valgt inn i klubbens hovedstyre som nestleder.

"Klubb 11" er et spesialprodukt for deltakere i Sørlandsambassadør-prosjektet, og gir i følge Normann Johanssen bedriftene unike profileringsmuligheter.

"Klubb 11"-prosjektet må ikke forveksles med sponsorklubben, et tiltak som så dagens lys forrige sesong og som videreføres i 1995-sesongen.

Ved å betale 40.000 kroner, får hver bedrift 10 andelsbrev i Sørlandsambassadør-prosjektet.

Hver bedrift vil da få sin pyramiderekla- me på Stadion i god TV-sone i nordre sving (garderobebyggsvingen). Hver deltaker blir kampsponsor på en av hjemmekampene med omtale i Stadionposten på kampdagen,

samt høyttalerreklame og reklame på jakke/bukse på overtreksdressen.

Bedriftene som blir med i "Klubb 11" får også hvert sitt sponsorobjekt, hvor sponsorpoolen består av ni spillere, oppmann og fysioterapeut.

På den enkeltes kamp kan man få med en reklamebit i Starts egen TV-kanal når sendingen går på luften på søndagskvelden.

På bedriftens kamp blir bedriften invitert til å delta med to personer i sponsorklubbens arrangement i KIF-huset. I tillegg følger fem sesongkort på sittetribunen, to billetter for to personer tur/retur Kristiansand - København med Maerk Air, og to billetter for to personer tur/retur Oslo - Kiel med Color Line. I pausen på Starts hjemmekamper er det servering i VIP-rommet under sittetribunen.

Deltakerne i "Klubb 11" får også en felles fast presentasjon i Stadionposten.

# Starts egen TV-kanal

**Starts egen TV-kanal har kommet for å bli. Prøvesendingene som startet opp i forbindelse med hjemmekampene på vårparten i fjor ble så godt mottatt at sendingene fortsatte på fast basis på høstparten. Mottakelsen var så god at også denne sesongen kommer Start-kanalen på lufta med nye sendinger.**

- Tilbakemeldingene fra prøvesendingene var udelt positive. På høstparten ble enda mer arbeid lagt ned for å få et enda bedre resultat. Oppslutningen om kanalen har vist at den har kommet for å bli, forteller Totto Dahlum og Per Svein Bostrøm sentrale initiativtakere.

- Vi møtte en stor velvilje overalt da vi

satte i gang, og vi leide lokaler og teknikere gratis, opplyser Bostrøm.

Han understreker at Start-kanalen ikke skal bli en måte å drive veldedighet på for Start.

- Arbeidet med å finne annonsører pågår for fullt. Vi når over 40.000 seere når vi er på luften, sier Totto Dahlum, som tok med seg idéen om en egen fjernsynskanal fra Trondheim, der Rosenborg har hatt stor suksess med sin egen Rosenborg-kanal.

En egen stab bestående av åtte mann med teknisk leder Nils Ivar Evensen i spissen har

*Rolf Løvland er bare en av mange gjester som er blitt invitert til studio.*

sørget for at bildene har blitt produsert og kommer ut på den lokale nær-TV-kanalen.

Roy Emanuelsen har vært programleder, en jobb Emanuelsen har gjort meget, meget bra.

På Start-kanalen blir seerne tatt med i kulissene i klubben. Kampen blir gjennomgått med en av Starts trenere i studio, sammen med en eller to spillere. Til hvert program har det også vært en invitert en spesiell gjest, mens Frode Olsen har laget reportasjer fra garderoben.

- Publikumsinntektene har i alle år utgjort en stor andel av Starts samlede inntekter.

Start-kanalen er således bare et av mange prosjekter som er satt igang for å gjøre driften av klubben mer profesjonell og variert. Dermed kan vi sikre at posten "utenomsportslige inntekter kan øke. Hensikten med disse prosjektene er å sikre en høyere andel faste inntekter. Dermed kan Start slippe å måtte stri med inntektsiden hvis fremmøtet på kampene varierer, opplyser Per Svein Bostrøm.



*Roy Emanuelsen har gjort en meget solid jobb som programleder.*



*Til hver sending har en av trenerne og en av spillerne kommet for å gi sin analyse av kampen. Her sees Erik Ruthford Pedersen og Morten Pettersen.*



## Stor aktivitet i håndballavdelingen

Aktiviteten er stor i Starts håndballavdeling for tiden, og konklusjonen er at de aller fleste lagene hevder seg langt bedre enn det formann for håndballavdelingen Marianne Strømstad og håndballstyret forøvrig trodde før sesongstart.

Damelaget i 3. divisjon ligger i dag på den øvre halvdel av tabellen i sin avdeling.

- Laget er ungt, men har hevdet seg meget bra, langt bedre enn det vi forventet før seriespillet tok til, opplyser leder i håndballavdelingen Marianne Strømstad.

Dame B-laget topper sin avdeling i 5. divisjon.

Start stiller i år med to pike 14-lag, hvor det ene laget er med og kjemper helt i toppen i sin avdeling.

- Laget består av treningsivrige jenter som vi forventer mye av på sikt. De er flinke til å stille opp på ulike aktiviteter. Det samme er tilfellet med foreldrene, sier Strømstad.

- Håndballavdelingen består av rundt en 100 spillere totalt. Selv om alle lag bortsett fra pike 10-lagene spiller vanlig serie, har vi arbeidet mye med å sette virksomheten inn i den rette sammenhengen. Vi har arbeidet mye med å finne den rette balansen mellom alvor og lek. Det viktigste for de yngste lagene er at det skal være gøy å spille håndball, så må de sportslige kravene økes etterhvert. Når slike kriterier er til stede, er grunnlaget lagt for at alle de lovende talentene vi faktisk har på gang kan få utvikle seg

slik de, foreldrene og vi ønsker, utdyper håndballformannen.

### Flere i styret

Strømstad innrømmer at 1994 på mange måter var et langt arbeidsår for styret.

- Styret bestod av seks personer i 1994. Vi hadde håpet på en utvidelse med et par personer da valgene ble foretatt på årsmøtet i februar, ettersom seks personer har vist seg å være noe lite utifra de oppgavene som skal gjøres.

- Det nye styret fortsetter med seks personer. Men det er ikke snakk om noen store problemer, sier hun.

Strømstad berømmer alle for en flott utført jobb sålangt, og vil benytte anledningen til å takke hver enkelt og ikke minst foreldrene for det fine arbeidet som blir gjort.

- Jeg vil også spesielt takke Trine Ose og Ellen Kristiansen for et flott utført jobb. De er utrolig positive og stiller opp når det trengs, sier Marianne Strømstad.

# Nyordning i VIP-rommet under sittetribunen

- Foran 1995-sesongen skal VIP-rommet under sittetribunen på Stadion få en liten ansiktsløftning rent interiørmessig. Vi skal bruke dette rommet med tilbudet til våre sponsorer mer bevisst. Det er Start's daglige leder Erik Geelmuyden som forteller dette.

- Dessverre har vi fått litt plassmangel som følge av at vår aktivitet på sponsorsiden har tiltatt. Det er vårt mål å gjøre det så koselig som mulig på Stadion for de som bruker mange reklamekroner på Start, legger Geelmuyden til.

Som mange vett har Start en Sponsor-klubb som før kampene har middagsser-

vering i KIF-huset. Dette er gruppen som teller cirka 50 medlemmer. De er også i og med kjøpet av sitt medlemskap invitert til VIP-rommet for forfriskninger i pausen.

Nytt av året er at Start får en "Klubb 11"-gruppe som har sitt utspring i generalsponsoren Destinasjon Sørlandet. De er invitert til VIP-rommet i pausen til forfriskninger. Gruppen består av 22 personer.

I tillegg er noen av de store sponsorene ikke med i de to nevnte gruppene. Blant disse må Start invitere 10-15 personer.

Til enkelte kamper har også Start cele-

bert besøk, hvor klubben må ta vare på disse på en best mulig måte.

Som vertskap må Start ha noen av sine topp tillittsmenn og kvinner til stede. Dette kan dessverre ikke bli et stort antall da det allerede er fullt hvis alle de inviterte gjestene kommer.

- Kapasitetsproblemene har ført til at vi har besluttet å utstede spesielle adgangskort til de inviterte gjestene og våre egne "utvalgte", opplyser Geelmuyden.

Før kampene blir det som tidligere kafeservering for presse og TV og for dommerne og lederne for møtende lag.

## Viktige samarbeidsavtaler med to nærradioer

Radio Skagerak i Kristiansand og Lindesnes Nærradio i Mandal skal samarbeide nært med Start under årets sesong. Sentralt i samarbeidsavtalen er overføring av Start's bortekamper i Tippeligaen.

Radioene skal også lage sportssendinger i forkant av Start's hjemmekamper, hvor Start forplikter seg til å stille opp med ledere, spillere og trenere etter nærmere avtale.

Hver hjemmekamp vil bli behørig annonsert i de to radioene gjennom 15-20 spots i radiosendingene.

For å sikre så mange lyttere som mulig i forbindelse med overføring av bortekampene, skal Start via høyttalerreklame gjøre kjent at radioene overfører klubbens neste bortekamp.

- Avtalen er viktig for oss. Svært mange mennesker får inn sendingene fra en av de to nærradioene. Vi håper dermed at oppslutningen om Start's hjemme-

kamper kan øke enda mer, forteller Start's daglige leder Erik Geelmuyden.

Avtalen er tosidig. Start mottar totalt 40.000 kroner. Radio Skagerak og Radio Lindesnes på sin side får profilere seg godt på Stadion gjennom skilt-plass på vei inn og ut ved hovedinngangen til ståtribunen. Det blir også skilt-plass på vei ut fra sittetribunen.

Inne på selve banen får Radio Skagerak og Radio Lindesnes to reklameseil, et på 1 x 7 meter på indre bane i sørvestre parti og et i tilsvarende størrelse på indre bane i nordvestre parti. I tillegg til dette har nærradioene og Start også inngått en spillersponsoravtale vedrørende Tom Berhus.

- Dersom en bortekamp overføres direkte i NRK-TV foretas det en nedjustering av totalbeløpet med 3.000 kroner per kamp, avslutter Erik Geelmuyden.

## Yet du at...



- Start's målvakt Frode Olsen har solgt bilen som Kjetil Rekdal fikk i premie av Volvo

Norge for målet som romsdalingen scorete under sommerens VM-sluttspill i USA. Rekdal mente at hele laget skulle få sin del av æren. Han begrunnet dette med at det er laget som helhet som vant kampen mot Mexico. Pengene som er kommet inn fra salget, har blitt fordelt på alle de 22 spillerne i Norges VM-tropp. Volvoen koster 228.000 kroner i utvalg, men ble solgt med et kraftig avslag i prisen.

- NRK skal sende fire tippekamper fra den norske Tippeligaen i våres. 22. april vises kampen Brann - Molde, 29. april går kampen Bodø/Glimt - Lillestrøm, 6. mai vises kampen Rosenborg - Viking, mens kampen Lillestrøm - Rosenborg sendes 13. mai.

- Norges Fotballforbunds ting har bestemt at semifinalene i cupen også i fortsettelsen skal avvikles på hjemme/borte-basis. Bakgrunnen er de gode erfaringene med ordningen som ble innført i 1994-sesongen, både av sportslig og økonomisk karakter.

## Yet du at...



- Norges Fotballforbund presiserer at også klubber i 1. divisjon må ha profflisens for å kunne spille i denne divisjonen. En konsekvens av ordningen er at NFF med

dette får adgang til økonomisk innsyn hos disse klubbene. Ved dårlig økonomisk styring kan klubbene miste lisensen og dermed bli fratatt plassen i divisjonen.

- Branns trener Hallvar Thoresen har forlenget sin kontrakt med Bergensklubben. Den nye avtalen skal løpe fram til sesongslutt i oktober 1997.

# Start har fans over hele landet

**En 15-20 brev i uken i vinterhalvåret. Over 100 brev i uken mens sesongen pågår. Start er ikke bare Sørlandets klubb. Fra hele landet kommer det brev og henvendelser til Start, og alle får svar. Lars Eric Johansson er den som har ansvaret for at all post blir besvart.**

- En artig jobb, sier Johansson, mannen fra Gøteborg som havnet i Kristiansand på grunn av en kone fra Sørlandets hovedstad.

- En jobb jeg trives med, forteller Johansson, og legger til at antall henvendelser er mange og svært varierte.

Da Erik Mykland headet inn et av Norges mål da San Marino ble beseiret 10-0, og etterpå danset samba i målgården, strømmet det på med brev til Start's lille midtbanemagiker.

- Det er slik det gjerne er. Da Petter Belsvik fikk målsus for alvor forrige sesong, kom det mange flere brev til Belsvik enn på vårparten, forklarer Lasse Johansson.

- Det er vel slik det skal være, også. Når en spiller utmerker seg og gjør noen gode kamper, får vedkommende mange brev. Ofte er det et ungt publikum som skriver brev til spillerne. Men det finnes også godt voksne personer som tar pennen fatt, kanskje for å få en autograf til et av barna, hvem vet, sier han.

- Det er også mange eksempler på at når en pøde skriver til Start og får svar, kommer resten av klassekameratene etter og vil ha bilde med autograf de også, legger han til.

## Alle får svar

For alle får svar.

- Ja, det skulle bare mangle, sier Lasse. Han mener det gir klubben svært god PR å ta godt hånd om supporterne som henvender seg til klubben. Det svenske bladet "Svensk fotboll" gjorde en undersøkelse for en tid tilbake. Det ble rettet typiske supporterhenvendelser til klubbene i den svenske toppdivisjonen "Allsvenskan". Et par av klubbene var svært flinke og svarte i løpet av kort tid. Noen brukte litt lengre tid, mens fire klubber lot være å svare i det hele tatt.

Lasse Johansson forteller at det i ettertid ble en belastning for de klubbene som lot være å svare. Han understreker at det er Start's politikk å svare på alle henvendelser.

De som ber om å få et bilde av en spiller med autograf får det.

## Bilder og autografer

- Bilder blir laget på forhånd og den enkelte spiller signerer med sin autograf. Dermed har jeg et lite lager liggende og sender avgårde i takt med henvendelsene, forteller han.

Mange tar også pennen fatt og gratulerer når en spiller har gebursdag. Også disse får bilde med autograf tilbake.

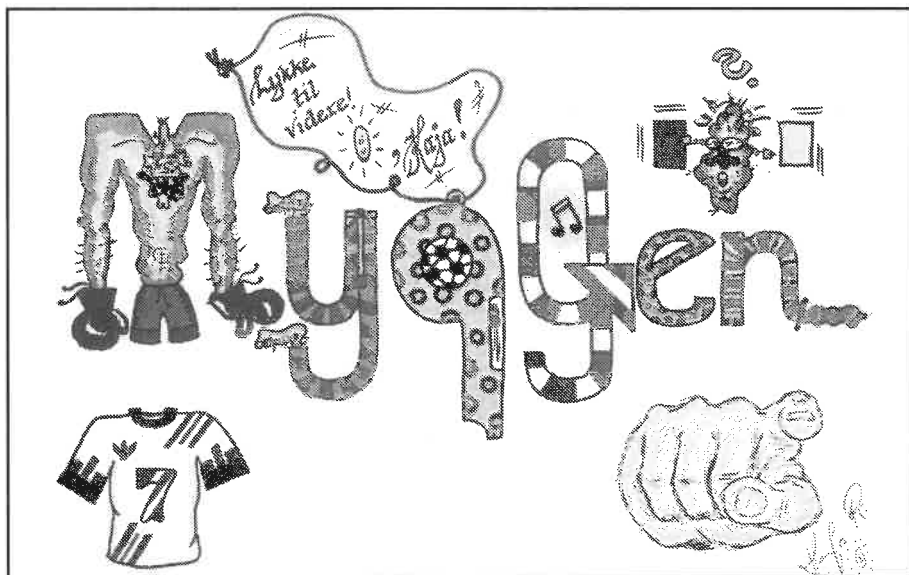
Andre skriver lengre brev. Noen kan be om treningstips, mens andre har laget en spørsmålsliste. Denne kan omfatte alt fra hvilke filmer vedkommende spiller liker, til yndlingsrett og drikke, favoritt-

land å bo i osv.

I alle svarbrevene legges det ved en oversikt over aktuelt supporterutstyr (caps, skjerf, T-shirts, krus, paraplyer og drakter). Mange vil ha supporterutstyr og faktum er at det selges en del supporter-



*Lars Eric Johansson har ansvaret for at all supporterpost blir besvart. Han kan fortelle om en enormt pågang fra hele landet.*



*De som skriver utviser ofte stor fantasi og kreativitet. Som et eksempel tar vi med en tegning til Erik Mykland.*

utstyr på denne måten.

Det er enkelte spillere som får flere brev enn andre. Erik Mykland, Frode Olsen, Petter Belsvik, Morten Pettersen og Claus Eftevaag er nok de som får flest brev. Men også de andre spillerne i stallet og trenerne får sine henvendelser.

### Alt blir tatt vare på

Hvor kommer brevene fra? Ettersom alle brev blir tatt vare på, viser en gjennomgang at avsenderne bor landet over, hvor flesteparten av bor på Sørlandet. Utenfor regionen kommer en viss hovedvekt av henvendelsene fra Østlandet.

- Også aviser og blader tar kontakt. Et ukeblad skrev i fjor og skulle lage en enquet med alle landslagsspillerne, om hva de leste, favorittmat og drikke, siste sette film osv. Ukebladet ville ha Erik Mykland til å besvare spørsmålene. Sammen med Erik satte jeg med ned for å svare på brevet. Vi gjorde oss ferdige, men vi oppdaget ikke at det stod et spørsmål på baksiden av arket. Det gikk på hvilket land den enkelte spiller ønsket å bo i utenom Norge. Spørsmålet måtte jo besvares, og Erik var gått hjem. Så jeg bestemte meg for å hjelpe ham litt. Da enqueten kom på trykk, var det land som Brasil, Hawaii og Jamaica de andre spillerne drømte om. Erik Myklands favorittland utenom Norge var Sverige, flirer Lasse Johansson.

## Vet du at ...



- Start har nå fire spillere med på U-21 landslaget som er i full gang med å kvalifisere seg til OL-sluttspillet i Atlanta i 1996. De fire er Frank Tønnessen, Steinar Pedersen, Bernt Christian Birkeland og Tommy Svindal Larsen som er lagets kaptein.

- Egil Drillo Olsen har nå også kommet med bok. Sammen med medarbeiderne Øyvind Larsen og Nils Johan Semb har Drillo laget boken "Effektiv fotball", en slags bibel for fagfolk innen fotball. Drillo sier boken et forsøk på å presentere det faglige stoffet såpass folkelig at vanlige folk skjønner det hele. Der man bruker faguttrykk som "breakdowns", "overgangsfase", "sideforflytning", "høyt og lavt press", har man forklart utførlig hva man legger i begrepene.

- Norge har fått nok en fotballproff. Denne gangen er det milslukeren Øyvind Leonhardsen som har vinket farvel til gamlelandet og skrevet under for den engelske superligaklubben Wimbledon. I følge Rosenborgs direktør Rune Bratseth opplyste at Rosenborg krevde syv millioner kroner for Leo.

# Cupfinalen 22. eller 29. oktober

## *Cupfinalen i sesongen 1995 skal spilles den 29. oktober, forhåpentligvis med Start som et av finalelagene.*

Første kvalifiserende runde avvikles den 19. april. Den 3. mai spilles den andre kvalifiseringsrunden.

Første ordinære runde skal spilles 10. mai, andre runde den 31. mai, 3. runde den 21. juni og 4. runde etter at fellesferien er ferdig, nærmere bestemt den 26. juli.

Kvartfinalene skal spilles 30. august, mens den første semifinalen går av stabelen den 16. september, med returkamp bare fire dager senere, den 20. september.

NFF vurderte lenge når cupfinalen skulle spilles. 22. oktober og 29. oktober var de to aktuelle datoene det stod om. Det ble vurdert å la kampen

gå den 22. oktober. Et argument var at en omkamp i begynnelsen av november ville komme for tett på Norges siste EM-kvalifiseringskamp mot Nederland på bortebane den 15. november. Men dette viste seg å være vanskelig å få til på en praktisk måte.

Årsakene er flere. På grunn av utvidelsen av Tippeligaen, blir det rekordmange kamper i år. Siste serierunde blir derfor avviklet den 22. oktober. Det lot seg ikke gjøre å knipe inn og få serieavslutningen tidligere på grunn av landslagssamlinger, europacupkamper og EM-kvalifiseringskampene som spilles før Nederlandkampen.

For at kabalen skulle gå opp, spilles siste serierunde den 22. oktober og cupfinalen går søndagen etter, den 29. oktober.

# Hammersland til Haugesund

## *Starts solide stopper Jørgen Hammersland har vinket farvel til Kristiansand Stadion. Hammersland skal nå spille for FK Haugesund.*

Start mister med dette en dyktig spiller. Hammersland har i løpet av de fire sesongene han har vært i Start markert seg som en god midtstopper med en fin spillerforståelse.

1994-sesongen ble imidlertid ikke hva Hammersland hadde håpet. På grunn av hofteplager ble det få kamper på førstelaget i sesongen som gikk.

Legene påviste slitasje i venstre hofte, hvor det hadde dannet seg et bruskblegg rundt ett av leddene. Dermed ble bevegeligheten redusert, med store smerter som resultat ved belastning.

Skaden bedret seg noe etterhvert. Hammersland var i siste halvdel av sesongen fast på U-laget i 2. divisjon.

Nå har han altså bestemt seg for å returnere til hjemlige trakter. Hammersland kom til Start fra Stord sammen med trener Brede Skistad, hvor Skistad i noen sesonger hadde fungert som trener for klubben med tilholdssted på øya Stord, nord for Hau-

gesund.

FK Haugesund så dagens lys i fjor etter en fusjon mellom Helge Bjønnsaas' gamle klubb Haugar og Djerv 1919. Målet var å sikre Haugesund et lag som kunne kjempe i toppen her hjemme. Laget forserte første hinder forrige sesong, med å vinne sin avdeling i 2. divisjon.

Bykollega Vard var også invitert til å bli med i fusjonen, men valgte å si nei. FK Haugesund sikret seg i fjor en solid forsterkning, nærmere bestemt Fyllingens gode tekniker Asbjørn Helgeland.

Ny trener for klubben i fjor var den 40 år gamle Conny Karlsson, som i sin aktive karriere var kaptein hos IFK Göteborg da "englene" vant UEFA-cupen i 1982. Han ble anbefalt av den tidligere Viking-treneren Benny Lennhartsson som selv takket nei til jobben. Den nye klubben opererte i 1994-sesongen med et driftsbudsjett på tre millioner kroner.

I tillegg til Jørgen Hammersland, har FK Haugesund sikret seg Øyvind Mellemstrand fra Viking, Sjur Jarle Hauge fra Bryne og Frode Hellesø fra Fyllingen. Laget bør derfor være med å kjempe helt i toppen i sin avdeling i 1. divisjon i 1995.

# Yet du at...



- Branns 18 år gamle Gunnar Norebø har takket nei på tilbudet fra den nederlandske toppklubben Ajax som ønsket å kjøpe midtbanetalentet. Norebø har i stedet valgt å skrive under på en toårs kontrakt med Brann. En norsk spiller som takket ja, var Kvinesdals unge målvakt Roger Jansson Eskeland som i vinter har vært på besøk hos Ajax til en to ukers treningsperiode. Oppholdet hos Ajax kom i stand som følge av stipendet han fikk av bladet Fotball.

- Grimstad-klubben Jerv har flyttet hjem. Jerv kunne for en stund tilbake innvie sitt nye klubbhus som er reist på den ene høyden på Levermyr Stadion i Grimstad. Jerv har aldri hatt noe klubbhus på stadionanlegget. I de siste årene har klubben disponert et kommunalt lokale på Odden. Det nye klubbhuset koster ikke Jerv noenting. Takket være et privat lån og tippe-midler på 650.000 kroner, har klubben kunnet oppføre bygget som ville ha kostet 1,9 millioner kroner om man måtte ha betalt tradisjonell markedspris. Jervs nye klubbhus er på 306 kvadratmeter og inneholder blant annet fellesrom som også kan benyttes som selskapslokaler til utleie.

## I år får du Ringøen- pølsene i kioskene på Stadion!



## Gruppereiser med NSB!

Vi hr gode tilbud på gruppereiser for lag tilsluttet Agder Fotballkrets. skal dere ut å reise kan det lønne seg å kontakte oss på markedskotoret på telefon 38 07 75 71.

# NSB

## Silkefoten til Myggen



1 mål i Tippeligaen '92  
1 mål i cupen '92  
1 mål på A-landslaget '92  
(hjemme mot San Marino)

Et utall lissepasninger  
og dragninger.

Du behøver ikke ha 47 i sko for å ruve på fotballbanen. Det holder lenge at du har følsomhet i labben og blick for lukene. Så når ingen norsk spiller slår stikkere som Myggen, har det to enkle forklaringer: Han som er oppi støvlene. Og støvlene.

**adidas Copa Mundial.** Klassisk «tekniker-støvel» med faste knotter.



**adidas** 

# Jan Halvor som agent

**Midtstopperen Jan Halvor Halvorsen skal de kommende to sesongene spille for Rosenborg. Samtidig akter han å arbeide som fotballagent.**

Etter flere sesonger i utlandet, returnerte Jan Halvor Halvorsen hjem til Norge i fjor. Det så lenge ut til at Jan Halvor skulle returnere til Start, den siste norske klubben han spilte for, innen turen gikk til Hertha Berlin og danske AGF Århus. Det ble det ikke noe av overgangen til Start, og Jan Halvor valgte derfor å slå til på tilbudet fra Sogndal. Da Sogndal rykket ned forrige sesong, ønsket Jan Halvor å fortsette i toppen. Det hele endte med at Jan Halvor og Rosenborg ble enige om en en toårs kontrakt i vinter.

Jan Halvor har allerede formidlet tre overganger: Claus Thomsen fra AGF Århus til Ipswich, Thomas Gill til Aalborg og Håvard Flo fra Sogndal til AGF Århus

Halvorsen sier til Dagbladet at han foreløpig ikke vil søke Norges Fotballforbund om profflisens. Han understreker at proffformidling så langt har vært en hobby. Men om aktiviteten skulle ta seg opp på sikt, er han ikke fremmed for tanken om å få lisens.



## Yet du at...

- Start hadde følere ute etter Sogndals U-landslagsangriper Tore André Flo etter sesongslutt. Lillebror Flo valgte imidlertid å takke ja på tilbudet fra Tromsø, ettersom Start da overgangssaken var "varm" ikke kunne presentere et tilbud som var konkurransedyktig nok.

- samtlige sørlandsklubber ble samlet i en og samme 2. divisjonsavdeling.

Dette ble klart etter at Norges Fotballforbund har satt sammen 2. divisjonsavdelingene for neste sesong. Avdeling 3 blir således bestående av Mjøndalen, Åssiden, Liv/Fossekallen, Falk, Fram Larvik, Runar, Ørn og Pors, i tillegg til Vigør, Øyestad, Flekkefjord og Starts 2. lag.

- Frank Strandli returnerer ikke tilbake til Start, i hvertfall ikke i denne omgang. Strandli skrev i oktober under på en treårsavtale med Brann, etter at Bergens-klubben kom til enighet med Leeds United om hvor mye Strandli ville koste ved en permanent overgang.



«Samler jeg bil- og boligforsikringen i gjensidige, får jeg rabatten som øker fra år til år. Her er det visst flere ting som må flyttes!"

Samler du dine forsikringer hos oss, kan du få Gjensidige-Avtalen. Den gir deg både leiebilordning ved kaskokade, og røykvarsler som en del av boligforsikringen. Dessuten - rabatten som blir større for hvert år! Hos oss kan du også oppnå 40 % rabatt på premien ved å sikre hjemmet ditt mot brann, tyveri og vannskade.

Ta kontakt med oss, så hjelper vi deg å inngå Gjensidige-Avtalen.

 **GJENSIDIGE**  
Sør

# dampbageriet



**HENNIG  
OLSEN IS**



## Vet du at...

- Donns Tone Gunn Frustøl og Start's Pål Lydersen gikk i sesongen som er avsluttet til topps på Fædrelandsvennens kåring av "Årets spiller". Blant Donn-jentene hadde Trine Tangeraa's ledelsen lenge, men mistet tilslutt førsteplassen til Tone Gunn Frustøl. Pål Lydersen lå alt etter et par serierunder på toppen av listen, og beholdt altså plassen sesongen ut.

### Medlemsmøte

Hovedstyret i I.K. Start inviterer til medlemsmøte i Starthallen 19. april kl. 19.00.

### Rabatt

Hovedstyret i Start vedtok på sitt siste møte at medlemmer i klubben som enten er uføretrygdet eller alderstrygdet og som har mer enn 40 års medlemskap i klubben, skal få 50 prosent rabatt på sesongkort i sesongen 1995.

På listen for Donn vant altså Frustøl, fulgt av Trine Tangeraa's, Monica Knudsen, Solbjørg Mesel, Janne Refsland, Elisabeth Brenne, Monica Jørgensen, Astrid Marcussen, Elin Endresen, Line Morvik, Monica Salvesen, Siw Øvland, Hanne Aasbøk, Gro Fersnes, Heidi Ljosland og Tina Øvland. På listen over Start's beste, vant Lydersen, fulgt av Erik Mykland, Frode Olsen, Steinar Pedersen, Tommy Svindal Larsen, Helge Bjønsaas, Petter Belsvik, Totto Dahlum, Morten Pettersen, Viggo Strømme, Bent Christian Birkeland, Per Christian Osmundsen, Frank Tønnessen, Klaus Murbræch, og Jørgen Hammersland.

### Til Minne

Magne Udø døde 7. februar 1995, 69 år gammel. Magne hadde vært både formann, viseformann og sekretær i Start, samt formann i Vest-Agder Fotballkrets. Han hadde også vært juniorformann, medlem av valgkomiteén, huskomiteén, seniorrådet og lovkomiteén, der han satt som formann i mange år. Magne ble tildelt Start's gullnål i 1980.

Martin Sliper døde 9. juli 1994, 77 år gammel.

Kåre Borgersen døde 7. mars, 77 år gammel.

Arnfinn Syvertsen døde 16. juni 1994, 71 år gammel. Arnfinn drev med orientering, terrengløp, ski og bandy i yngre år.

## Takker

En av Start's solide støttespillere, Reidar Slottsvik, hadde jubileum i månedsskiftet februar/mars. Da rundet Slottsvik de 75.

Skjønt jubileum. Slottsvik humrer når han kan fortelle at han trolig aldri blir 75.

- Jeg ble født den 29. februar 1920. Skulle vi fulgt kalenderen, ville det først vært i år 2220 at jeg fylte 75. Men i anledning dagen arrangerte familien en sammenkomst, forteller Slottsvik.

- Til dagen fikk jeg også en flott blomsterhilsen fra Start, og jeg vil gjerne benytte anledningen gjennom Starteren til å takke så mye for oppmerksomheten i anledning dagen, sier Reidar Slottsvik.

Han var kasserer og medlem av hovedstyret i flere år, kasserer i juniorutvalget og seniorklubben, formann og medlem av vintersportsutvalget i mange år, medarbeider i Starteren og medlem av valgkomiteén, samt arkivar. Arnfinn ble tildelt Start's Plakett i 1980.

Naturens egne forfriskninger selges på stadion  
Tine styrker idretten

Meieriet Sør





## Adolf har rundet de 80

Mandag 6. februar rundet æresmedlem Adolf Arntsen 80 år. Adolf som ble medlem av Start alt i 1934 kan dermed se tilbake på godt og vel 60 års virke i klubben.

- Enkelte mennesker har nok av idéer, men bare få har evnen til å sette dem ut i livet. Adolf Arntsen er en slik. Han er en dyktig administrator og flink til å sette andre i sving. Hans virke har satt spor etter seg, skrev Starteren i 1954 da Adolf Arntsen ble profilert.

Og er det noe Arntsen har gjort, er det nettopp å sette spor etter seg. Det var Arntsen som i sin tid fikk fart på orienteringssporten, både i Start og i landsdelen forøvrig. I 1946 var han på instruktør- og løypeleggerkurs i Sverige og på Solihøygd på Østlandet. Lærdommen tok han med seg hjem til andre klubber på Agder og var en foregangsman i utar-

beidelsen av O-utstyr. Selv deltok han i en rekke løp og var også mannen som innførte stafett- og poengorientering i vår landsdel. Sammen med Olaf Røyse-land stod han også fadder til Fagervikløpet.

Starts orienteringsavdeling ble opprettet alt i 1936. Dermed så klubbens O-avdeling dagens lys i god tid før både O-krets og O-forbund ble etablert.

Som aktiv vant han flere løp, blant annet med to sørlands- og tre kretsmesterskap som resultat.

I tillegg til orientering, var han innom flere andre idretter, så som sykling, friidrett, ski og bandy.

I denne forbindelse må det også nevnes at Adolf Arntsen i sin tid, sammen med brødrene Tjomsaas var med på å stifte Kristiansands Cajakk Klubb (KCK). Arntsen er også æresmedlem i Kajak-

klubben.

Arntsen var i flere år redaktør av Starteren. Han var også med da hytta på Skreiros ble kjøpt i sin tid. Dugnadsinnsatsen overførte han senere til Starthallen, hvor han i en årrekke drev med små og store reparasjoner.

For sin innsats som aktiv idrettsmann og administrator, ble Adolf Arntsen i 1947 tildelt Starts gullnål med diplom, en utmerkelse som til da bare var blitt tildelt Trygve Hamre. I 1975 ble Arntsen også utnevnt til æresmedlem i Start.

I dag er Adolf Arntsen et selvskrevet medlem i idrettsmerkekomiteén, et verv han har hatt i en rekke år.

Arntsen er i dag en av klubbens aller største profiler noensinne. Vi sender derfor de hjerteligste gratulasjoner til 80-årsjubilanten.

E.T

## Vi Gratulerer

Harald Bisseth som fylte 50 år den 12. september. Harald gikk gradene i junioravdelingen og debuterte på A-laget i 1969. Han har ellers vært materialforvalter, oppmann for både A-laget og juniorlaget, har sittet tre år som viseformann i juniorutvalget, fire år som kasserer i seniorklubben, samt ni år i seniorrådet. Harald ble tildelt Seniorrådets Pokal i 1975.

Egil Gundersen som fylte 60 år 15. september. Egil debuterte på A-laget i 1952 og spilte fram til 1966, i alt 148 kamper. I 1966/67 var han sekretær i hovedstyret, og senere medlem av festkomiteén og idrettskomiteén.

Margith Hagen som fylte 80 år 14. september. Margith var damekomiteéns dyktige kasserer i hele 12 år. Hun har også vært medlem av festkomiteén. Margith er honnørmedlem i Start.

Reidar Heisendal som fylte 80 år 17. oktober. Reidar var i mange år A-lagets faste fysioterapeut.

Odd Pedersen som fylte 75 år 6. november. Odd har sittet tre år som formann i seniorklubben, har vært viseformann og medlem av huskomiteén, samt sittet flere år i seniorrådet. Han har ellers vært turneringsleder i Julecupen og andre arrangementer i seniorklubbens regi. Odd ble tildelt Seniorrådets Pokal i 1987.

Gunnar Buekleiv som fylte 75 år 13. november. Gunnar er honnørmedlem i Start.

Thor Borgen Pedersen som fylte 75 år 2. desember. Thor har vært medlem av juniorstyret, valgkomiteén, festkomiteén, idrettskomiteén og seniorrådet. Han er nå honnørmedlem i klubben.

Harald Jærnes som fylte 50 år den 9. februar.

Tordis Kristensen som fylte 75 år den 15. februar. Tordis var en dyktig håndballspiller i årene etter krigen og var også medlem av håndballstyret.

Edvard Moen som fylte 75 år 16. februar.

Roald Bjorvand som fylte 50 år 17. februar.

Reidar Slottsvik som fylte 75 år 29. februar. Reidar har

vært medlem av huskomiteén og lotterikomiteén og hører til dem som alltid stiller opp til dugnad og telleapparatene på Stadion.

Fred Frivold som fylte 70 år 16. mars. Fred har i mange år hatt sin faste plass som vakt/billetør på Starts hjemmekamper. Han har også vært medlem av festkomiteén i seniorklubben og som blomsterhandler alltid sørget for at det har vært rikelig med blomster på bordene ved festlige anledninger.

Brath Hægeland som fylte 85 år den 17. mars. Brath har mange års virke bak seg som formann og styremedlem i vintersportskomiteén, forretningsfører og medarbeider i Starteren, samt medlem av O-utvalget. Han har også vært medlem av hovedstyret og valgkomiteén, har 25 år bak seg i idrettsmerkekomiteén, samt en årrekke i seniorrådet. Brath ble i 1982 tildelt Seniorrådets erkjentlighetspokal for 48 års sammenhengende innsats i Start.

Sten Hellevik som fyller 50 år den 10. april. Sten gikk gradene i junioravdelingen og debuterte på A-laget i 1963. Han fikk Statuetten for 150 kamper i 1971 og spilte i alt 166 kamper på A-laget.

Arvid Knudsen som fyller 50 år den 12. april. I likhet med Sten gikk Arvid gradene i junioravdelingen og debuterte på A-laget i 1962. Han fikk Statuetten for 150 kamper i 1971 og spilte i alt 213 kamper på A-laget. I 1973 fikk han Seniorrådets pokal og er nå medlem av seniorrådet.

Aud Hansen som fyller 50 år den 18. april.

Bent Røstad som fyller 50 år den 23. april. Bent spilte på A-laget i 1967 og 1968 og var oppmann for A-laget i 1986.

Asbjørn Strømsvåg som fyller 60 år den 25. april. Asbjørn har vært både formann og viseformann i seniorklubben. Han spilte fotball på slutten av 50- og begynnelsen av 60-årene og var også autorisert fotballdommer. Asbjørn har også vært medlem av valgkomiteén.

Bjørn Karlsen som fyller 50 år den 30. april. Bjørn er nå sekretær i junioravdelingen. Han har også vært juniorformann.

Øystein Løvås  
Knarreviktoppen 6  
4637 KRISTIANSAND

# C

## Seniorklubben gir Start nytt gulv i Starthallen



*Takk så mye –  
sa Starts for-  
mann Odd  
Skuggen da  
seniorklubben  
ved Ernst Hat-  
lestad overle-  
verte et nytt  
parkettgulv til  
Start i jubi-  
leumsåret.*

***Start er klubben som står mangt et hjerte nær. Men det er få som kan oppvise maken til støtte som det seniorklubben i Start legger opp til. Som en jubileumsgave til moderklubben, har nemlig seniorklubben selv påkostet nytt flott parkettgulv i Starthallen - og mer står for tur!***

Seniorklubbens medlemmer møtes hver tirsdag i vinterhalvåret til kaffekos i Starthallen. Diverse lotterier blir arrangert. Hver og en som møter betaler en liten slump penger for kaffe og wienerbrød. Sakte, men sikkert, har dette ført til at seniorklubben har en god slump penger på konto.

Disse pengene ønsket seniorklubben å bruke til noe positivt. Det er i år 90 år siden Start ble etablert. Dette har seniorklubben i Start tatt konsekvensen av. Ivrig diskusjon førte til at støttespillerne valgte å gå til innkjøp av nytt parkettgulv i kafeteriaen i Starthallen.

Priser ble innhentet. Valget ble tatt og parketten kjøpt inn. Men gulvet måtte

også legges. Seniorklubbens medlemmer tok da initiativet til en dugnad. På en dag ble det gamle teppet fjernet. Dagen etter stod en gjeng klar til å bistå Edvard Haugland, sønn av Borgar Haugland, med å legge gulvet. Etter tre dagers gulvlegging, var parketten på plass.

Gulvet har kostet 22.000 kroner, litt av en gave i jubileumsåret. Men det blir mer, skal vi tro Ernst Hatlestad, en av seniorklubbens nestorer.

### **Gir også nytt møblement**

- Vi regner oss som en ressurs i klubben. Til høsten skal et helt nytt møblement stå på plass. Dette vil koste rundt en 40.000 kroner. 1995 er året hvor vi alle skal stå

sammen og jobbe for at Start kan vinne noe, sa Hatlestad da gulvet formelt ble overrakt Starts formann Odd Skuggen som takket så mye for gulvet og overrakte en blomsterbukett til seniorklubben ved Ernst Hatlestad.

- Det gamle møblementet er også pusset opp, i tillegg til listeverket her i kafeteriaen. Dette arbeidet har Reidar Slottsvik stått for. Reidar fortjener en stor honnør både for dette og ikke minst for det solide arbeidet han har gjort for Start i en årrekke. De blomstene som Skuggen nå har overrakt til seniorklubben er det du som skal ha, mente Hatlestad.

### **Påkoster også ny vegg**

Nye brannforskrifter har konkludert med at veggén mellom kafeteriaen og den ytre salen i 2. etasje ikke holder mål. Den må skiftes ut.

- Vi har et lotteri på gang, og vil påta oss å påkoste ny vegg. Dette skal ikke koste Start noe som helst, la Hatlestad til.